

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XXVI, NR. 271 aprilie
<http://apostolul.slineamt.ro> 2024

Sărbătoarea revistei *APOSTOLUL*

Miercuri, 27 martie 2024, Sala Cupola a Bibliotecii Județene G.T. Kirileanu a găzduit, timp de câteva ore, nu o aniversare, ci **Sărbătoarea revistei „Apostolul”**, întrucât s-au celebrat și 106 ani de la Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918), 90 de ani de la apariția primului număr (noiembrie 1934), 25 de ani de la reeditare (martie 1999) și a fost lansat numărul festiv al revistei *APOSTOLUL*. Organizatorii acestui frumos și important eveniment, au fost: **Sindicatul Învățământ Neamț, Asociația Învățătorilor Neamț și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova (FSEȘ)**.

În deschidere, din partea instituției gazdă, **dl. Mihael Balint** a urat bun venit celor prezenți și a punctat faptul că Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” apreciază revista „Apostolul”, deținând toate numerele acesteia, pe care le-a pus la dispoziția cititorilor în cadrul unei expo-

ziții interne. A precizat că instituția gazdă este implicată în parteneriate cu Republica Moldova, a amintit succesul proiectului *Maluri de Prut*, realizat cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la Unirea Basarabiei cu România și a mulțumit reprezentanților basarabeni prezenți pentru donația de carte oferită.

Președintele de onoare al SLLICS Neamț, **dl Gabriel Ploscă**, moderatorul evenimentului, a prezentat *oamenii din jurul revistei „Apostolul”* prezenți în sală. În primul rând, a salutat membrii delegației din Republica Moldova: **dl Ghenadie Donos**, președinte FSEȘ, **dna Nadejda Lavric**, vicepreședinte FSEȘ, **dna Adelina Dani**, reprezentant al Departamentului Relații

Prof. Ramona-Mihaela ROȘU
(continuare în pag. 2)

O carte de câpătâi: **Adrian-Pavel Sandovici** **LICEUL „PETRU RAREȘ”** **PIATRA-NEAMȚ – O** **ISTORIE DE 150 DE ANI**

Carta magistrului **Adrian-Pavel Sandovici**, dedicată liceului emblematic al învățământului nemțean («Liceul „Petru Rareș” Piatra-Neamț – O istorie de 150 de ani»), Ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Cetatea Doamnei, 2023), este o demonstrație de virtuozitate, o lucrare de care trebuie să te apropii cu prudență și respect, alcătuită după toate normele și toate rigorile uitate de „România educată”.

În **NOTA ASUPRA EDIȚIEI A DOUA**, autorul justifică prezenta ediție: prima s-a epuizat rapid, nu s-a realizat corectura finală, și se aduc **acum** precizări și completări la aproape fiecare componentă a cărții. Iar ca noutate, **cititorul poate afla (...)** o **sumară prezentare a schimbărilor care au avut loc de-a lungul istoriei în denumirile unor organizații sau instituții de cultură, (...)** și o **sinteză a inovațiilor care (...)** au

Mircea ZAHARIA
(continuare în pag. 15)

Ecouri optimiste din activitatea sindicală

● **Interviu cu dl Ionel Hociung –** **președinte al Sindicatului** **din Învățământ Neamț**

– *Domnule Ionel Hociung, iată că nu ne-am mai întâlnit de mult, de aceea vă întreb care este prioritatea sindicală cu care doriți să începem discuția noastră?*

– Dacă luăm în calcul prioritățile, consider că trebuie să vorbim în primul rând despre implicarea noastră în a rezolva situația cazurilor de violență din mediul școlar preuniversitar. Observăm că nu trece o zi fără să auzim la programele de știri despre evenimente de acest gen în care sunt implicați de-

opotrivă elevi, părinți și cadre didactice. Este adevărat că presa actuală caută obsesiv aceste subiecte, făcând din cel mai puțin important incident o problemă națională, dar, în același timp, trebuie să recunoaștem că uneori gravitatea cazurilor este una extrem de ridicată.

– *Cum vedeți rolul sindicatului în rezolvarea acestor cazuri, despre care parcă se vorbește mult dar se face puțin?*

– Cred că aspectele aceastea problematice provin și din lipsa unor reglementări legale ferme, care ar putea diminua sau chiar stopa din stare incipientă astfel de atitudini. Dacă acum ceva vreme propunerea legislativă a FSLI, prin care se dorea acordarea statutului de autoritate publică pentru cadrele didactice a trecut prin co-

miisiile parlamentare dar a fost respinsă la vot, iată că acum, din nou, federațiile sindicale reprezentative din învățământul preuniversitar – FSLI și FSSH – promovează o inițiativă legislativă de modificare a Legii nr.198/2023 – Legea Învățământului Preuniversitar, prin care se încearcă reglementarea unor situații care să conducă spre un sistem de învățământ mai stabil și mai bun din punct de vedere al siguranței școlare.

– *Ce ne-a adus nou luna martie cu privire la solicitările față de instanța de judecată, formulate în urma Conferinței Județene a SLLICS Neamț din data de 21 octombrie 2023?*

A consemnat Gianina BURUIANĂ
(continuare în pag. 2)

Sărbătoarea revistei APOSTOLUL

(urmăre din pag. 1)

Internationale al FSEȘ, dl Simion Boțan, președinte al Sindicatului din educație al Raionului Orhei. Apoi, au fost rostite numele altor „apostoli” prezenți în sală: dna Nina Niță, dna Dumitrița Vasilca, dna Monica Cristea, dna Viorica Tomșa, dna Claudia Barna, dl Liviu Rusu, președinte al Asociației Învățătorilor Neamț, dl Mihai Giosan, reprezentant al Inspectoratului Școlar Județean Neamț, dna Elena Laiu, director al Casei Corpului Didactic Neamț, dl Gheorghe Brânzei, colaborator apropiat al revistei și **dl Ionel Hoციung**, președinte SLLICS Neamț, căruia i s-a dat cuvântul. Dumnealui a adresat mulțumiri participanților la eveniment, gazdei – dna Mihaela Mereuță, manager al Bibliotecii „G.T. Kirileanu” –, a felicitat întreaga echipă de redacție,

declarând că speră ca peste 10 ani, la centenar, să ne întâlnim și să sărbătorim cum se cuvine.

Dl Ghenadie Donos a vorbit despre parteneriatul puternic dintre FSEȘ și S L L I C S Neamț și legătura cu revista, prin activitatea subredacției de la Chișinău.

În semn de apreciere pentru coordonarea și activitatea echipei „Apostolul” a înmănat în dar, o icoană, dlui redactor-șef Mircea Zaharia.

Reprezentantul ISJ Neamț, **dl inspector Mihai Giosan**, s-a referit la termenul *apostol*, ce reprezintă un simbol al celui care aduce o vorbă bună prin cuvânt, iar la revistă ca fiind o atitudine, o convergență, o perspectivă transpusă prin cuvânt și a felicitat

echipa pentru întreaga activitate.

Doamna Nadejda Lavric a transmis gândurile bune și urările din partea colegilor basarabeni cu ocazia acestei triple aniversări și, împreună cu dl Ploscă, a amintit de activitățile frumoase și eficiente realizate în cadrul parteneriatului FSEȘ – SLLICS Neamț. Dumneaei a vorbit despre contextul istoric în care s-a realizat Marea Unire din anul 1918 și de rolul extrem de important pe care l-a avut **Sfatul Țării** pentru ca, timp de 22

de ani (27 martie 1918 – 28 iunie 1940), România să fie întregită. Dna Lavric a împărțit celor prezenți, imagini cu documente

din arhiva KGB, puse la dispoziție de Muzeul de Istorie al Moldovei din Chișinău (unde dumneaei a lucrat timp de câțiva ani), acte ce dovedesc *soarta tragică a celor arestați începând cu 2 iulie 1940*

Ecouri optimiste din activitatea sindicală

(urmăre din pag. 1)

Un lucru de mare importanță pentru organizația noastră îl reprezintă faptul că la finalul lunii martie 2023 instanța de judecată ne-a comunicat decizia prin care s-au dispus: înscrierea modificărilor Statutului SLLICS Neamț în registrul special al Judecătoriei Piatra-Neamț, componența organelor de conducere și a Comisiei de cenzori, așa cum au fost indicate în Procesul – verbal al Conferinței Județene a SLLICS Neamț din data de 21 octombrie 2023.

– *Inspectoratul Școlar Județean Neamț este o altă instituție cu care trebuie să colaborați pentru bunul mers al sistemului educațional. Ce discuții au mai avut loc?*

– În acest cadru trebuie să vă informez asupra faptului că în data de 25 martie 2024, la inițiativa SLLICS Neamț s-a întrunit Comisia Paritară de la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Neamț, în care am avut dezbateri pe mai multe subiecte, dintre care amintesc:

- Situația actuală a cardurilor pentru prima de carieră didactică/ profesională la nivelul județului Neamț, conform OUG nr.58/ 2023;

- Situația reducerii normei didactice cu două ore, conform dispozițiilor art. 207, alin. 11 din Legea nr. 198/ 2023, prorogată de art. XXVI, alin. 1, lit. (f) din OUG nr.115/ 2023;

- Problemele care au intervenit în organizarea simulărilor examenelor naționale (Evaluare Națională și Bacalaureat) 2024;

- Modalitatea de desfășurare a Cercurilor pedagogice din data de 16.03.2024.

– *Auzim vești foarte bune cu privire la sumele de bani aferente lunii martie. Ce ne puteți confirma?*

– În această perioadă, unitățile școlare, prin intermediul serviciilor de secretariat și contabilitate, calculează sumele pentru acordarea celei de-a III-a tranșe provenite din hotărâri judecătorești și OUG nr. 48/2022, pentru personalul didactic și didactic-auxiliar. Aceste sume provin din decizii judecătorești și au fost pronunțate împotriva angajatorilor, care au fost forțați de Ministerul Educației, prin aplicația EduSal, să calculeze incorect și nelegal salariile, prin aplicarea greșită a tranșelor de vechime în învățământ, precum și a creșterilor, respectiv a majorărilor salariale determinate de calculul eronat al indemnizației de dirigenție, gradație de merit, spor de școală specială și de predare simultană.

– *Dacă aș fi un simplu membru de sindicat, plătitor de cotizație și atât, care ar fi primul lucru pe care ați vrea să-l cunosc despre organizația sindicală din Neamț?*

– Foarte interesantă întrebare... Aș vrea să știți faptul că Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Neamț este unul dintre puținele din țară, care prin numărul mare de dosare câștigate în instanță pe această speță, a determinat Guvernul României să adopte OUG nr. 48/ 2022 și să generalizeze acordarea acestor sume la nivel național, pentru toți cei care fac obiectul diferențelor salariale menționate mai sus, nu doar pentru colegii beneficiari ai hotărârilor judecătorești.

Tot legat de această problemă, trebuie să știți că „celebru EduSal”, la calcularea sumelor despre care am vorbit anterior, emitea un raport prin care solicita returnarea sumelor primite de unii colegi conform OUG nr.48/ 2022,

și începerea plăților conform hotărârilor judecătorești cu un procent de 5% din suma totală. Situația a fost abordată de către reprezentanții SLLICS Neamț la nivelul departamentului de salarizare al ISJ Neamț, iar prin consultare cu reprezentanții Ministerului Educației s-a rezolvat și acest inconvenient aberant, care ar fi putut afecta drepturile salariale ale unor angajați din învățământ, beneficiari ai hotărârilor judecătorești corespunzătoare.

– *Pentru final, alături de urările de mult succes în activitatea sindicală, v-aș întreba dacă avem motive să încheiem discuția într-un ton optimist?*

– Desigur, eu cred că tot ce am discutat până acum se poate înscrie într-o tonalitate optimistă. Mai aduc drept argumente câteva dintre cele mai recente acorduri de parteneriat, prin care colegii membri de sindicat pot beneficia de anumite discounturi. Aici mă refer la reducerea de 20% oferită la produsele și serviciile magazinelor de optică medicală LENSEA și la reducerile la analizele medicale efectuate în laboratoarele SYNEVO. Cele două parteneriate au fost semnate în urma discuțiilor reprezentanților FSLI cu cei doi operatori economici și se aplică membrilor de sindicat la nivel național.

La nivelul județului Neamț, SLLICS Neamț a încheiat un acord de parteneriat cu SC Euro-motor Nik SRL, prin care se acordă o reducere de 15% la serviciile de ITP (inspecție tehnică periodică) și reparații de mecanică auto, în cele două ateliere ale partenerului: cel din str. Nordului nr.11 și cel de pe str. 1 Decembrie 1918, nr.155, ambele din Piatra-Neamț.

Sărbătoarea revistei APOSTOLUL

p edepșiți că au luptat pentru Unire.

DI Liviu Rusu s-a referit la importanța zilei de 27 martie 2018, însă a evidențiat faptul că *procesul desăvârșirii unității naționale a fost foarte bine gândit și planificat cu mult timp înainte, prin unirea în idei și simțiri* (N. Bălcescu, 1848) și că *nu s-a realizat nimic la întâmplare. În încheiere, dl profesor*

a transmis din inimă urarea pe care a rostit-o și Alexandru Marghiloman cu mult timp în urmă: *Trăiască România, una și nedespărțită!*

DI președinte Ghenadie Donos, a prezentat pe scurt parcursul istoric, economic și politic al Basarabiei începând cu martie 2018 până în prezent, evidențind evoluția sistemului educațional. Dumnealui a afirmat că pentru ca integrarea neamului să fie posibilă în zilele noastre, e nevoie să se realizeze integrarea europeană. Din acest motiv, FSEȘ susține *Convenția Întregirii Neamului*, lansată de către *Asociația Istoricilor* din Republica Moldova, iar prin activitatea de zi cu zi a cadrelor didactice, pe care sindicatul le reprezintă, crește gradul de conștientizare în rândul copiilor, tinerilor și întregii populații cu privire la importanța integrării neamului.

După două frumoase momente muzicale, prezentate de George Țăranu (pian) și Inge Olaru (vioară), elevi ai Liceului de Artă „Victor Brauner”, Piatra-Neamț, dl Gabriel Ploscă a adus în atenția publicului *apostolii*, „Apostolului”, care au plecat într-o lume mai bună, invitându-ne să vizionăm un scurt film de prezentare a acestora, nu înainte de a păstra un moment de reculegere pentru cel ce a fost **profesorul Florin Florescu**, căruia i se dato-

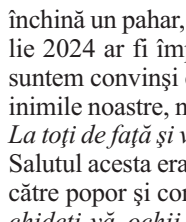
rează, în cea mai mare măsură, reeditarea noii serii *Apostolul* (1999). S-a amintit și faptul că Florin Florescu a fost fondatorul SLLICS Neamț și primul secretar general FSLI. (Reprezentanții sindicatelor din învățământ Neamț și Vâlcea au pus temelia Federației Sindicatelor Libere din Învățământ în anul 1990).

În partea a doua a filmului – *Remember. Un sfert de veac de gazetărie*, cei prezenți au avut prilejul să revadă cele mai reprezentative imagini din activitatea sindicală, de la evenimentele organizate de SLLICS Neamț și de AINT (proteste, formări sindicale, conferințe,

etc) redade în paginile revistei de-a lungul timpului.

DI Mircea Zaharia a mulțumit participanților la eveniment pentru prezență și a precizat că „a ales să încheie filmul, nu întâmplător, cu imaginea domnului Florin Florescu care

închină un pahar, întrucât pe 1 aprilie 2024 ar fi împlinit 80 de ani și suntem conștienți că, prezent încă în inimile noastre, ne urează imperial: *La toți de față și viitor, SĂNĂTATE!* Salutul acesta era folosit de Mihai I către popor și continua astfel: *Deschideți-vă ochii și mințile! Luați*

aminte cu toată seriozitatea încotro merge țara! Aceste cuvinte ar putea fi folosite astăzi ca un Program de țară, pe înțelesul tuturor.”

Referitor la activitatea revistei *Apostolul*, dl. Mircea Zaharia a afirmat: *„Cinste și gramatică”, zicea Caragiale, ar fi cele dintâi condiții ale unei gazetării bune, iar noi încercăm să le acoperim pe ambele. (...) Cu speranța că veghea noastră ar putea fi rodnică, și cu precizarea că ne cunoaștem bine limitele, după 25 de ani de la reparația APOSTOLULUI, nădăjduim că nu l-am trădat prea mult pe Conu Iancu.*

DI Gabriel Ploscă a menționat că a primit cuvinte de salut de la

trăite în apostolatul revistei „APOSTOLUL”. Sunt fericită că am avut onoarea să fiu cu ei alături, cu cei care au fost și cei care sunt! La mulți ani, revista „APOSTOLUL”!

Dna profesor Monica Cristea a spus: *Timpul este un mânăz, care galopează neîntrerupt, ză-natec, fără de frâu. Astăzi, sub cupola aceasta, a fost trecutul, este*

prezentul și, fără doar și poate va fi și viitorul. Astăzi, mulțumesc Domnului de Sus că a făcut ca noi să ne întâlnim astfel, domnului Mircea Zaharia pentru colaborare și domnului meu învățător, Vasile Găboreanu, care a fost unul din membrii fondatori ai revistei „APOSTOLUL”! În încheiere, dna profesor a menționat că îi va dăruia o revistă din numărul aniversar celei mai vârstnice cititoare a revistei (96 de ani), care este mama dumneaei.

Dna profesor Dumitrița Vasilica a salutat

toți iubiții apostoli români de pretutindeni și a amintit de momentele de început ale activității revistei „APOSTOLUL” (1999), când înghesușiți într-un birou dezbăteam, ...zburau idei, zburau fraze, zburau gânduri... Iubim acest copil al nostru cu ochi albaștri și mă bucur că suntem cu toții la aniversarea lui de 25 de ani.

Dna profesor Claudia Barna a scris un cuvânt de felicitare pentru „APOSTOLUL” în numărul aniversar, la împlinirea a 25 de ani, iar eu am tot 25 de ani de experiență în învățământ. ...Am fost alături de

echipa sindicală, reprezentându-mi colegii, adevărații apostoli...

În încheierea evenimentului, dl Gabriel Ploscă a înmănat diplome de excelență pentru promovarea revistei *APOSTOLUL*: dnei **Nadejda Lavric**, dlui **Ghenadie Donos**, dlui **Dorian Radu**, dlui **Cristian Diaconu** și dnei **Mihaela Mereuță**, care a felicitat organizatorii, a urat viață lungă revistei și a transmis cele mai frumoase gânduri invitaților.

foarte mulți colegi din țară, unele regăsindu-se în numărul aniversar al revistei și a invitat-o pe

dna Gabriela Grigore, secretar general al SLLICS Neamț, să dea citire mesajului primit de la **dl Eusebiu Lehene**, președintele SLI Sălaj.

Apoi, alți oameni ai „Apostolului” au împărtășit gândurile lor: **dna Nina Niță** – *Sf. Augustin a spus că sediul*

sufletului este în memorie. Am venit aici, pentru că mi-e sufletul plin și am convingerea că va duce cu el, în lumea ceaastă, memoria. Toți cei care au fost amintiți, nu sunt pentru noi doar o pioasă amintire, ci ei, acolo, au dus odată cu sufletul lor, memoria acestor minunate clipe

Sărbătoarea revistei *APOSTOLUL*

Gânduri pentru „Apostolul”

” La început a fost cuvântul!” Așa începe totul! Din câte îmi amintesc, la început *Apostolul* era un ziar, editat de o mână de entuziaști, dar care a devenit, iată, o revistă nu doar apreciată, ci cu adevărat prestigioasă în lumea dificilă a publicisticii românești. Aici a ajuns însă doar pentru că în spatele cuvintelor sunt oameni! Pe de o parte cei care, în paginile revistei, împărtășesc creațiile sau experiențele lor, pe de altă parte, la fel de importanți, cei care fac posibilă existența în continuare a revistei, oameni frumoși aflați, ieri și azi, la conducerea unui sindicat puternic și prestigios. Nemțenii s-au dovedit, și o fac în continuare, OAMENI adevărați!

La ceas aniversar, doresc „La mulți ani” revistei, colaboratorilor și susținătorilor acesteia! Sper să mă bucur încă mulți ani de lectura paginilor „Apostolul”!!!

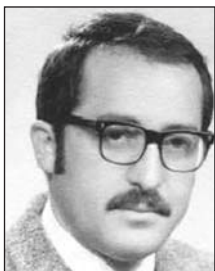
*Prof. Eusebiu LEHENE,
Sălaj*

Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie

Aprilie 2024

2/1938, n. **Cătălin-Florin Stupcanu**, la Filioara, Agapia, Neamț (d. 26. 09. 2000, Ceahlău, Neamț), profesor, ziarist. Facultatea de Istorie din Iași (1961). Cariera didactică, apoi ziarist la „Flacăra”, „Steagul roșu”, „Ceahlăul”, inspector la Comitetul Județean de Cultură, director al Muzeului de Istorie din Piatra-Neamț (1974-1978). În publicațiile la care a lucrat, a semnat nenumărate articole, cronici cinematografice, de artă plastică, note-semnal, recenzii, opinii, mai ales pe probleme de cultură

și artă. Volumul „Zăpadă și fum, scrieri de tinerțe” a apărut postum, prin grija soției, Maria Stupcanu.

■ 1/1944, n. – **Florin Florescu**, Cândești, Buzău (d. 5. 12. 2009, Piatra-Neamț), profesor,

Rememorări nemțene

lider sindical, absolvent al Facultății de Biologie. El este cel care a militat pentru înființarea Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățământ (1990) și, împreună cu profesorii Dumitrița Vasilca, Lucian Corneanu și ziaristul Mircea Zaharia, a hotărât publicarea, din martie 1999, a revistei

„Apostolul” (seria nouă), care apare și în prezent ca publicație a cadrelor didactice din Județul Neamț, editată de Sindicatul din Învățământ Neamț, al cărui președinte a fost Florin Florescu.

■ 2/1952 – n. **Vladimir Tescanu** (pseud. lui Viorel Buruiiană), la Tescani, Bacău (tatăl din Dobreni, Neamț), profesor de limba franceză la Piatra-Neamț; scriitor, traducător, editor. După absolvirea Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț, a absolvit Facultatea de Litere a Universității din București (1975). A debutat cu proza scurtă „Secția”, în Revista „Ateneu” (1985), iar editorial, cu romanul „Palimpsest” (1988), urmat de „Negru și roz” (1997). A tradus din F. Scott Fitzgerald („Dincoace de Paradis” / „This Side of Paradise”, 1995), din William Blake, Aldous Huxley, William Styron ș. a. Este membru al ASPRO și al S. S. din Neamț. Colaborări cu

Sărbătoarea revistei *APOSTOLUL*

CALENDAR – aprilie 2024

- O** 2. **BĂNCILĂ, Octav** (4 feb.1872 – 3 apr.1944) – **80** de ani de la moartea pictorului;
09. **PETRESCU, Camil** (9 apr.1894 – 13 mai 1957) – **130** de ani de la nașterea scriitorului;
10. **MINULESCU, Ion** (6 ian.1881 – 11 apr.1944) – **80** de ani de la moartea scriitorului;
14. **HÄNDEL, Georg Friedrich** (5 mart. 1585 – 14 apr. 1759) – **265** de ani de la moartea compozitorului german;
16. **FRANCE, Anatole** (16 apr. 1844 – 12 oct. 1924) – **180** de ani de la nașterea scriitorului francez, Nobel pentru Literatură pe 1921;
16. **GALACTION, Gala** (16 apr.1879 – 8 mart.1961) – **145** de ani de la nașterea scriitorului;
19. **SALIGNY, Anghel** (19 apr.1854 – 17 iun.1925) – **170** de ani de la nașterea inginerului;
22. **KANT, Immanuel** (22 apr. 1724 – 12 febr. 1804) – **300** de ani de la nașterea filozofului german;
23. **MIHĂESCU, Gib** (23 apr.1894 – 19 oct.1935) – **130** de ani de la nașterea scriitorului;
23. **SHAKESPEARE, William** (23 apr. 1564 – 1616) – **460** de ani de la nașterea dramaturgului și poetului;
25. **MARCONI, Guglielmo** (25 apr. 1874 – 20 iul. 1937) – **150** de ani de la nașterea fizicianului italian, Nobel pentru Fizică pe 1909.

Red.

Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie

p roză, articole, eseuri, traduceri la: „Acțiunea”, „Antiteze”, „Asachi”, „Ateneu”, „Conta”, „Euforion”, „Scânteia tineretului”, SLAST.

■ 4/1937 – n. **Ioan Mitrea**, la Căciulești, Girov, Neamț, arheolog, profesor, doctor în istorie (1979). A absolvit Liceul „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și Facultatea de Istorie-Filozofie a Universității din Iași (1958-1963). Director (1976 - 1982) și muzeograf la Muzeul Județean de Istorie din Bacău. Săpături arheologice în Dorohoi, Neamț, Bacău. Peste 100 de lucrări științifice și peste 150 de recenzii, articole publicate în presa

de specialitate. Cărți: „Tezaurul de la Măgura”; „Bacău – reședință voievodală”; „Comunități sătești la Est de Carpați în epoca migrațiilor”; „Membrii Academiei Române din Județul Neamț” (colab.); „Din arheologia și istoria Mol-

Rememorări nemțene

dovei...” ș. a.

■ 7/1903 – n. **Grigore Cugler**, la Roznov, Neamț (d. 30. 09. 1972, Lima, Peru), diplomat de carieră, compozitor, grafician, ilustrator, memorialist, prozator și poet. Studii primare la Roznov, secundare la Piatra-Neamț și la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu. A studiat vioara, viola și compoziția la Conservator, apoi a urmat Facultatea de Drept (1926). Diplomat la Berlin, Bratislava, Stockholm, instrumentist, în orchestra Teatrului Național din București (1945-

1946). În 1946, este rechemat în diplomatie și trimis consul la Oslo, va demisiona (1947), se va stabili la Lima, unde a trăit 24 de ani (instrumentist în Orchestra Simfonică Națională și lucrător în domeniul asigurărilor). Revine în Europa, la Paris (1972), acordă un interviu Monicăi Lovinescu pentru Europa Liberă, după întoarcerea la Lima, a decedat. Debut publicistic (1928), cu proza „Match nul”, în „Tipărița literară”, iar editorial, în 1934, cu „Apunake și alte fenomene”, urmat de „Afară-de-Unu-Singur”, „Vi-l prezint pe Țeavă”, „Alb și negru”.

■ 11/1962 **Dumitrița Vasilca** (pseud. Diana), la Piatra-Neamț, profesoară de Discipline Socio-umane, poetă, șefa de promoție a Liceului Pedagogic „Gheorghe Asachi” din

Constantin TOMȘA

(continuare în pag. 6)

Pentru multe dintre liceele județului implicate în proiecte europene, numele **Florin Manole** este bine cunoscut. El este unul dintre cei care au pus bazele companiei *Universal Mobility* din Spania, care facilitează acțiuni Erasmus+ pentru participanți din întreaga Europa. Pentru ce m-am gândit să-l prezint pe Florin Manole în paginile revistei noastre? Pentru că s-a născut și a crescut în Piatra-Neamț, declară cu mândrie că este român, vorbește cu lejeritate atât despre victorii cât și despre eșecuri și reprezintă un exemplu de reușită profesională pusă în slujba întregii comunități europene. În plus, este al doilea an când efectuează mobilități VET cu elevii și profesorii prin firma sa și va continua și în viitor, datorită modului exemplar cum a rezolvat aspectele legate de găsirea partenerilor pentru practică și job shadowing, cele legate de transport, cazare, masă dar mai ales de activitățile culturale.

– *Aș dori să începem discuția cu câteva cuvinte despre omul Florin Manole, înainte de a trece la întreprinzător.*

– Dacă ar fi să aleg o pasiune care mă caracterizează aș stăruia asupra lecturii, insuflată mie de către mama mea. Dar lectura cu cartea în mână. Mi-aduc aminte că în timpul pandemiei, partenera mea de afaceri mi-a dăruit un Kindle – acest device creat pentru a citi – pentru a-mi oferi o bucurie. Dar mie nu-mi place asta, ci să simt cartea, să dau filele, să percep mirosul hârtiei. Mama are o bibliotecă de peste 300 de cărți și din cei trei frați, eu sunt singurul care a citit-o de două ori. Mi se pare foarte important ca omul să aibă cultură generală și găsesc proble-

matic faptul că tânăra generație nu mai citește.

Dacă mă întrebați ce nu îmi place, vă spun că nu agreez deloc cum se comportă adolescenții și ti-

oportunitatea de a mă angaja la o firmă de proiecte europene, unde într-o săptămână am devenit manager. Dar am văzut că acolo multe lucruri nu erau așa cum ar fi trebuit

resc ca după absolvirea studiilor să-și făurească un drum în Italia, Spania, Anglia etc. Și în România se poate trăi bine dacă aduci ceva nou, pui în practică ce ai învățat, muncești. De aceea dorința noastră este să contribuim la educația copiilor, și nu numai a celor români.

– *În prezent sunteți unul dintre cei doi manageri ai firmei Universal Mobility din Spania. Desigur trebuie să ai multe calități pentru această poziție. Care considerați că vă recomandă cel mai mult?*

– Calitatea mea principală este că rezolv foarte rapid problemele. Eu nu mă gândesc doar la planul A și planul B ci am întotdeauna în minte planul A, planul B, planul C și planul D. Ca exemplu, vă pot relata că am avut un moment de criză în anul 2018, când și-au dat demisia deodată toți angajații din Valencia și din Granada. Și am reușit să rezolv rapid situația. Nimeni nu este de neînlocuit!

– *Dar atunci când angajați personal, pe baza căror abilități îi selecționați?*

– De asemenea trebuie să știe să rezolve situațiile problematice și să fie flexibili. Noi avem patru filiale în Valencia, Alicante, Granada și Malaga. În toate orașele avem echipe foarte bune, dar ne-a costat și foarte mult să-i formăm să fie competenți și să rămână la firmă. Mai există situații neplăcute, chiar am avut două angajate care au plecat la firme concurente, dar până la urmă s-au întors la noi. Pentru că este o atmosferă prietenească, munca este apreciată și știm că atunci când lumea vine cu plăcere la serviciu rezultatele sunt mai bune. Avem o cultură organizațională cu activități plăcute, spre exemplu cina de Crăciun o petrecem tot timpul împreună, obișnuim să facem team-building – pentru că

Proiectele Erasmus+ – instrumente pentru a dobândi un sens mai corect al apartenenței europene

● *Interviu cu Florin Manole – manager al firmei Universal Mobility (Spania)*

nerii. Cred că lipsesc cei șapte ani de acasă, activitățile în aer liber, cele care stimulează creativitatea. În schimb dăunează mult preocuparea exagerată pentru telefon. Situația este foarte complicată și contează implicarea sau mai bine zis neimplicarea părinților. Mama mea nu ne-a pus în fața televizorului la desene animate, ci a petrecut mult timp cu noi, am discutat, ne-a educat. Acum, înaintea bunului simț primează alte aspecte, precum banii, hainele de firmă.

– *Ce este de fapt Universal Mobility și cum s-a născut această idee?*

– Universal Mobility este o firmă de intermediere înființată în anul 2016, care facilitează în cadrul proiectelor Erasmus + tot ceea ce este legat de logistică, și în plus ajută profesorii la scrierea proiectelor. Ideea a venit gradual. Inițial, eu am lucrat în turism, apoi am devenit director de hotel, dar după un timp munca aceasta mi s-a părut de rutină, deoarece îmi place să învăț mereu lucruri noi. Apoi, a venit

și prioritar era interesul față de bani. De aceea m-am gândit să creez o firmă nouă, prin care în primul rând să ajutăm, pentru că găsesc foarte importantă posibilitatea elevilor de a ieși într-o țară străină. Mie mi-ar plăcea ca pentru viitor, acești copii români să vină în Spania, să vadă, să învețe, dar apoi să se întoarcă în România. Pentru că în prezent marea majoritate își do-

Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie

(urmăre din pag. 5)

Piatra-Neamț (1981). Absolventă a Facultății de Istorie-Filozofie, din Iași (1985) și a Masterului în vederea doctoratului de Filosofie creștină și

dialog cultural, 2007. Fondator al Editurii „Alfa” a C. C. D. Neamț (1996), cofondator al Revistei „Apostolul” (1999). Debut cu versuri în „Ateneu” (1991), editorial cu „Aproape amintiri” (1997), urmat de „Ducatul inocenței” (2003); „Colecția de zmeie” (2014); „Jurnalul seniorilor” (2019); „Taina arlechinului” (2021).

Colaborări la ziare și reviste: *Ceahlăul, Antiteze, Apostolul, Asachi, Monitorul, Generația 9, Anotimpuri.*

■ 14/1860 – n. **Zulnia Isăcescu**, la Botoșani (d. 13. 05. 1918, Piatra-Neamț), institu-

Rememorări nemțene

toare, considerată cadru didactic de excepție și remarcată de I. L. Caragiale, A. D. Xenopol, Gheorghe Panu și Spiru Haret, în trecerea lor prin Piatra-Neamț. Membră în comitetul de conducere a Revistei „Propășirea”, colaboratoare la publicații din Moldova și din București, a scris piesa de teatru „Satul și învățătorul”, premiată de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice (1904).

■ 17/1875 – n. **Constanța Marino-Moscu**, la Filioara, Văratc, Neamț (d. 20. 09. 1940, Te-

leorman), prozatoare, elevă la un pension particular din Iași, studiază pianul și își perfecționează pregătirea la Viena (1898). Își va urma soțul, magistratul Gheorghe Moscu, în mai multe locuri și se va stabili pentru o perioadă mai lungă la Buzău, aproape 30 de ani, cultivând relații, în special cu plasticieni (Nicolae Tonitza, Ștefan Dimitrescu) și scriitori (C. Stere, G. Ibrăileanu, frații Botez, George Topârceanu, Mihail Sadoveanu, Gala Galaction, Natalia Negru, Nicolae Mihăilescu-Nigrim, Eugen Lovinescu, N. D. Cocea), participă la șezători literar-artistice ale S. S. Români. Colaborări: „Adevărul literar și artistic”, „Rampa”, „Lectura pentru toți”, „Sburătorul”. Cărți: „Ada Lazu”, „Natalița”, „Tulburea”, „Făclii în noapte”.

■ 17/1955 – n. **Mariana Păpară**, la Brăila, profesoară, artist plastic, studii liceale în orașul natal, Universitatea de Arte „Ion Andreescu”

Proiectele Erasmus+ – instrumente pentru a dobândi un sens mai corect al apartenenței europene

Vrem să muncim dar să ne simțim și bine, și asta într-un fel se transmite și elevilor coordonați de noi.

– Desigur vă ajutați în promovarea de marketing și de anumite instrumente...

– Acum cel mai bine merge distribuirea ofertelor prin Facebook și Instagram. Am înce-

put cu emailul și telefonul, dar emailul a devenit puțin demodat și greoi. Există și mijloace mult mai interesante și de impact. Spre exemplu am participat în Polonia la un târg în care școlile dintr-o anumită zonă și-au prezentat oferta educațională printr-un stand, iar noi am explicat părinților și viitorilor elevi că au șansa de a participa la proiecte europene. În plus participăm în fiecare an la o întâlnire a Agenției Naționale de Proiecte Erasmus+ din Polonia, cu școlile care doresc să

aplice pentru proiecte, ocazie cu care de asemenea ne prezentăm oferta.

– Toate datele spun că sunteți într-o perioadă de creștere puternică a activității firmei dvs. Cum se explică asta și ce veți face pentru a menține trendul ascendent?

– Mai întâi trebuie să vă mărturisesc faptul că am depășit pandemia destul de greu, apelând la împrumuturi (la care mai plătim și acum), pentru că nu am vrut să ne lăsăm angajații în stradă. Apoi, în anul 2022 s-au derulat toate proiectele amânate, și astfel a fost un an exploziv. Am deschis o firmă și în Italia, la Verona, în anul 2019, dar am fost nevoiți s-o închidem pentru că italienii nu sunt foarte deschiși la ideea de a primi copiii în practică. Încă o tentativă a fost de a ne implanta și la Berlin dar este foarte dificil cu logistica și presupune un efort foarte mare. Pentru a ne menține trebuie să fim foarte atenți la semnalele pieței și să ne facem bine datoria.

– Cum relaționați cu agenții economici spanioli care vă oferă locurile de practică pentru elevi? Cum îi convingeți, cum îi mențineți?

– În primul rând le spunem că este un avantaj pentru ei; fiecare angajat are o parte din slujba sa pe care nu agreează să o facă și aceea poate fi plasată elevilor practicanți, după ce au fost instruiți. În al doilea rând noi menținem o relație plăcută prin faptul că le oferim și anumite cadouri. De Crăciun, de exemplu, primesc jamon, vin și alte bunătăți specifice.

– Ați putea individualiza puțin copiii din România față de cei din alte țări europene?

– Pe mine mă impresionează faptul că între copiii români din același grup, există diferențe foarte mari de situație materială. Am văzut copii de la țară cu foarte mult bun simț și care duceau lipsă de bani și am văzut și elevi venind cu foarte mulți bani în buzunar. În plus, unii nu înțeleg foarte bine ce este cu proiectele Erasmus+, și că acestea nu sunt excursii la hoteluri de trei stele, ci instrumente care să-i ajute să dobândească un sens mai corect al apartenenței europene.

A consemnat **Gianina BURUIANĂ**

CALENDAR

– mai 2024

0 1. **PETRAȘCU, Gheorghe** (20 nov. 1872 – 1 mai 1949) – 75 de ani de la moartea pictorului;

02. **LEONARDO DA VINCI** (15 apr. 1452 – 2 mai 1519) – 505 de ani de la moartea polivalentului italian;

10. **STORCK, Carol** (10 mai 1854 – 25 august 1926) – 170 de ani de la nașterea sculptorului;

11. **DALI, Salvador** (11 mai 1904 – 23 ian. 1989) – 120 de ani de la nașterea pictorului spaniol;

15. **CURIE, Pierre** (15 mai 1859 – 19 apr. 1906) – 165 de ani de la nașterea savantului francez, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică pe 1903;

16. **BĂRNUȚIU, Simion** (21 iulie 1808 – 16 mai 1864) – 160 de ani de la moartea cărturarului;

18. **BEAUMARCHAIS, Pierre Augustin Caron** de (24 febr. 1732 – 18 mai 1799) – 225 de ani de la moartea dramaturgului francez;

20. **COPOSU, Corneliu** (20 mai 1914 – 11 nov. 1995) – 110 de ani de la nașterea omului politic;

20. **BALZAC, Honoré de** (20 mai 1799 – 18 aug. 1850) – 225 de ani de la nașterea scriitorului francez;

21. **VIANU, Vianu** (27 dec. 1897 – 21 mai 1964) – 60 de ani de la moartea criticului și istoricului literar;

31. **WHITMAN, Walt** (31 mai 1819 – 26 mart. 1892) – 205 de ani de la nașterea poetului american.

Red.

Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie

Cluj (1978) și a desfășurat activitate didactică la Liceul de Artă din Piatra-Neamț. S-a stabilit pentru o vreme în

Italia, la Torino, unde a deschis o galerie de artă și a fondat Asociația Artistică Internațională ARIPA. Este membru U. A. P. și al Asociației Internaționale AIAP – UNESCO. Expoziții personale (1978-2006) în țară (Piatra-Neamț, Bacău, București), în străinătate (1979-2006): Roma, Veneția, Paris, Olanda, Franța. Expoziții colective (1978-2009): România, Canada, Belgia, Spania, Suedia.

■ 19/1847 – n. **Calistrat Hogaș**, la Tecuci (d. 28. 08. 1917, Roman), profesor, scriitor.

■ 19/1914 – n. **Gheorghe Iacomi**, la Piatra-Neamț (d. 18. 10. 1991), medic chirurg, publicist. A absolvit Facultatea de Medicină din Cluj / București, cu „magna cum laude”. A fost întemeietor al școlii de chirurgie de la Piatra-

Rememorări nemțene

Neamț; peste 30.000 de operații. La împlinirea vârstei de 75 de ani, a fost distins cu „bisturiul de aur”. I s-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamț, o stradă din oraș îi poartă numele; la fel, o sală de operație,

Clubul Eco Turistic, și Reuniunile Chirurgicale din Moldova, care se desfășoară în municipiu. Renumit turist, autor al lucrărilor: „Ghidul Ceahlăului”, „Harta turistică a Ceahlăului”, „Ceahlăul în spiritualitatea românească”, „Din trecutul vieții monahale și creștinești în zona Ceahlăului” ș. a.

■ 19/1976 – d. **Sidonia Hogaș**, la Piatra-Neamț (n. 31. 01. 1882)

■ 21/1882, d. **Vasile Conta**, la București și înhumat la Iași, (n. 15. 11. 1845, Ghindăoani)

■ 22/1850 – n. **Veronica Micle**, la Năsăud cu numele Ana (d. 3. 08. 1889, Mănăstirea

(continuare în pag. 8)

REMEMBER Camil Petrescu • 130 de ani de la nașterea scriitorului

Promotor al înnoirii literaturii, Camil Petrescu credea cu putere că literatura unei epoci trebuie să fie sincronă cu filosofia, în primul rând, dar și cu celelalte domenii ale cunoașterii. Curentul tradiționalist, care căpătase nuanțe și contururi de individualizare, în primul sfert de secol al XX-lea, mai ales în proză, era considerat depășit; staticul din proza de acest tip trebuia înlocuit cu mișcarea, iar proza psihologică surprindea eroii în devenire. Ca și la Marcel Proust, și la scriitorul român timpul devine subiectiv, iar romanul, o mare experiență interioară; construcția operei literare devine mai liberă, influențată fiind și de condiția memoriei și de introspecție: „eu nu pot vorbi onest decât la persoana întâi” obișnuia să spună scriitorul ca „să nu descriu decât ceea ce văd, ceea ce aud, ceea ce înregistrează simțurile mele, ceea ce gândesc eu, ... din mine însumi nu pot ieși”. Aceasta va fi teza de bază a aspirației către autenticitate pe care o va imprima întregii sale opere.

Născut în 22 aprilie 1894 la București, Camil Petrescu va sluji cu armele sale specifice literatura română căreia îi va imprima acea linie europeană, absolut trebuitoare. Alături de Liviu Rebreanu și Hortensia Papadat-Bengescu, va fi unul dintre stâlpii pe care se va clădi romanul românesc interbelic. (Evoc, aici, pe unul dintre profesorii mei de limba și literatura română, care obișnuia să spună, cu valoare de axiomă: „Romanul românesc interbelic se sprijină pe doi stâlpi și o stâlpoaică”, evident, unul dintre susținătorii menționați fiind Camil Petrescu.)

Personalitate multiplă a literaturii române și universale, scriitorul este, rând pe rând, romancier

(*Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război; Patul lui Procust; Un om între oameni*), poet (*Versuri. Ideea. Ciclul morții; Transcendentalia*), nuvelist (*Turul de fildeș*), dramaturg (*Jocul ielilor; Act venețian; Suflete tari; Danton; Mitică Popescu; Bălcescu; Caragiale în vremea lui*) și autor al unor pagini de jurnal și însemnări (*Note zilnice* publicate postum, în 1975). Debutul este consemnat în paginile revistei „Facla”, în 1914, iar debutul editorial se petrece în 1923, cu volumul *Versuri. Ideea. Ciclul morții*.

Acest „trudnic în ale scrisului”, cum se autonumește, conferă unicitate întregii sale opere tocmai prin această aspirație către autenticitate: romanele sale sunt adevărate *dosare de existență*, teatrul său este o succesiune neîntreruptă de momente de trăire și de viață, iar

romanului se înnoiește; modelele sunt cele europene; sincronismul își face loc în literatura noastră. Noului roman i se cere timpul prezent și subiectiv; folosirea persoanei întâi actualizează gânduri, îndoieli, fapte trecute etc. Ideile susținute de filosoful francez H. Bergson (susține cunoașterea pe calea intuiției) și de filosoful german E. Husserl (întemeietorul fenomenologiei, metodă care reține din realitate esența ideală) renasc în solul literaturii române și îl aliniază aproape sincron la elementele modernității.

Noua formulă epică din romanele lui Camil Petrescu bazată pe o idee, pe un sentiment sau pe o pasiune, în care acțiunea lipsește cu desăvârșire, rupe tradiția romanului românesc tradițional, monografic, social, de până atunci; analiza psihologică, introspecția,

Omul care a văzut idei

adaugă alte coordonate: iubirea, gelozia, mândria rănită, orgoliul umilit, neputința înțelegerii dintre soți, moștenirea, problema războiului, jurnalul de front, căutarea certitudinii, mașinațiunile de tot felul etc. Eroii se află într-o veșnică pendulare între sentimente contradictorii; sunt construiți din crâmpie de zadarnică frământare care adâncesc drama existențială a lor. Sunt absenți sau prezenți; construiți din memorie sau prin participare directă la diverse evenimente narate; fac parte din galeria „sufletelor tari”; învinșii nu încap în această lume, ei sunt doar figuri ale trecutului.

Formula compozițională inedită a romanului *Patul lui Procust* inovează romanul interbelic din toate punctele de vedere: practic romanul se compune din *cele trei scrisori ale doamnei T.* către autor, *Jurnalul lui Fred Vasilescu*, în care sunt incluse și *scrisorile lui G. D. Ladima către Emilia, un epilog*

Camil Petrescu - tot la masa de lucru

poezia este de o originalitate nemaîntâlnită în peisajul liric românesc de până atunci. Estetica

observația, monologul interior, cunoașterea directă, experiența trăită devin fundamentale în proză; li se

lecția de istorie □ Luna aprilie □ lecția de istorie □ Luna aprilie □ lecția de istorie □ Luna aprilie

(urmăre din pag. 7)

Vărațic, Neamț), poetă. A venit cu mama sa și cu fratele Radu (d. 1850), la Târgu-Neamț, unde va locui până în 1852, când se vor muta la Iași. La absolvirea Școlii Centrale de Fete (1863), din comisia de examen făcea parte profesorul universitar (mai târziu, rector al Universității din Iași) Ștefan Micle, în vârstă de 43 de ani, cu care se va căsători și vor avea două fete. În 1872, îl cunoaște pe Mihai Eminescu la Viena. În timpul Războiului pentru

Independență, a fost soră de caritate. Debut cu două schițe (în „Noul curier român”, 1972). În 1887, se mută la București, unde încearcă să-l sprijine moral pe Eminescu. Și tot în 1887, apare volumul „Poezii”. Publică la: „Columna

Rememorări nemțene

lui Traian” „Convorbiri Literare”, „Curierul Olteniei” „Familia”, „Liberalul”, „Literatorul” „Revista nouă”, „Revista literară”, „Universul literar” ș. a.

■ 23/1949 – n. Gheorghe Dumitroaia, la Drăgușeni, Suceava (d.

06.04.2016, Piatra-Neamț), arheolog, doctor în istorie, director al Complexului Muzeal din Neamț (din 1993). Inițiator și fondator al Centrului Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni. Multe lucrări de specialitate, în publicațiile Muzeului și în alte publicații științifice din țară și străinătate.

■ 23. 04. 1994 – d. Ciobanu Mihai, la Iași (n. 1924, Duda, Vaslui), profesor, muzeograf, doctor în biologie. A absolvit liceul din Huși și Facultatea de Biologie la Universitatea București. Profesor în Piatra-Neamț, apoi angajat de Constantin Matasă la Muzeul de Istorie, pentru a organiza Secția de științe naturale. Paralel cu organizarea muzeului de astăzi, desfășoară activitate de cercetare științifică în zonele fosilifere de pe Cozla și Pietricica, în urma cărora va constitui colecțiile de faună oligocenă ce conțin aproape 2000 de exponate. A susținut examenul

Premiul I pentru elevii de la „Petru Rareș”, la National Space Society Space Settlement

Anul acesta, Colegiul Național „Petru Rareș” a participat cu două echipe la National Space Society Space Settlement Contest 2024. Au candidat 29.000 de elevi din 28 de țări ale lumii cu mai mult de 5.200 de lucrări. Echipele „Rareșului” au fost răsplătite cu Premiul I la ambele categorii la care

au participat.

Astfel, echipa **Anebris**, formată din Apalaghiei Ioan, Atomulesei Tudor-Gabriel, Bodron Dimitrie-Hrisostom, Denciu Andrei-Cristian, Dumitrescu Maria-Nicole, Mărunțelu Alexia, Niță Călin-Mihai, Nuțu Bianca-Elena, Sandu Ilinca, coordonată de prof. Grigoruță Oniciuc, a câștigat **Premiul I la clasa a 11-a – large group**, iar echipa **Spes Nova**, formată din Crihan David, Abaloaiei Crina Georgiana, Agafiței Ecaterina-Ioana, Ciubotaru Laura-Maria, Ciubotaru Radu-Mihai, Custura Elena-Sofia, Ghioc Elena-Cristina, Lupu Karina-Maria, Păstrav Andrei-Costin, Savin Tudor-Alexandru, Vaida Flaviu-Victor, coordonată de prof. Oniciuc Grigoruță și prof. Alexandru Iacob, a câștigat **Premiul I la clasa a IX-a – large group**.

(<https://nss.org/settlement/nasa/Contest/Results/2024>)

Rezultatele sunt o continuare firească a premiilor întâi obținute de echipele „Rareșului” în 2022 și 2023. Premiera elevilor va avea loc în Los Angeles, la sfârșitul lunii mai.

Prof. Grigoruță ONICIUC, directorul Colegiului Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț

Echipele Anebris

Echipele Spes Nova

REMEMBER Camil Petrescu • 130 de ani de la nașterea scriitorului

Povestit de Fred Vasilescu, *un alt epilog* povestit de autor și *notele de subsol* ale autorului care devine, astfel, personaj. Sensul cuprinzător al simbolisticii din roman îl aflăm într-o poezie publicată în subsolul paginilor: „Felie de noroi e ciclul meu/ Spre capătul carent arăt cu greu/ Fuiorul tors al creței mi-e povară/ Și de mă apăra, mă și măsoară.../ Hrăniți cu putrezime, de asemeni,/ Se-ngrașă nufierii suavi și gemeni./ Eu, plin de bale și vâcos, greu lupt,/ Alături, din soare să mă-nfrupt”. Dacă acestor imagini le adăugăm problematica războiului, sentimentul geloziei și simetria din *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, tabloul elementelor de modernitate este aproape complet. Romancierul de acest tip, avea să recunoască autorul, oarecum ironic, în *Noua structură și opera lui Marcel Proust* (vol. *Teze și antiteze*), „e mai întâi un om omniprezent, omniscient. Casele par pentru el fără acoperișuri, distanțele nu există, depărtarea în vreme de asemenea nu. În timp ce pune să-ți vorbească un personaj, el îți spune în același context unde se găsesc celelalte personaje, ce fac, ce gândesc exact, ce năzuiesc, ce răspunsuri primesc”.

Dramaturgia camilpetresciană vine să împlinească universul epic prin particularizări necesare: Gelu Ruscanu (*Jocul teletelor*) nu izbutește în încercarea sa, reeditând eșecul tatălui; Andrei Pietraru (*Suflete tari*) luptă cu modelul și încearcă să se salveze prin „evadarea din joc”; chiar dacă fac parte din galeria sufletelor tari, personajele din drame sunt niște învinși. Dramele sale se anunță ca drame ale autoiluzionării în care confruntarea cu realitatea poate deveni fatală. Ieșirea din scenă a eroilor este bruscă și violentă, oarecum neașteptată. Eroii aproape că renunță la lupta de salvare pentru viață, doar moartea le este singura izbăvire.

Valoarea nu este dată niciodată de numărul anilor; de cele mai multe ori valoarea este suma imaginilor care rezistă eroziunii timpului. Camil Petrescu este unul dintre marii scriitori ai literaturii române, căruia literele românești i-au rămas de-a pururi îndatorate.

Prof. dr. Gheorghe BRÂNZEI

Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie □ Lecția de istorie □ Luna aprilie

de doctorat (1976) cu teza „Fauna fosilă din Oligocenul de la Piatra-Neamț”, publicată în Editura Academiei (1977).

■ 27/1949 – n. **Irina Irimescu**, la Piatra-Neamț (d. 9.06.1970, București), poetă, pictoriță.

A absolvit Liceul „Petru Rareș”, apoi s-a înscris la Institutul de Artă Plastică „Nicolae Grigorescu” din București, secția pictură monumentală, afirmându-se ca un talent deosebit. A început să scrie versuri la 14 ani. Ținea un jurnal. Singura carte de poeme, publicată postum, pe cheltuiala familiei, la Editura „Litera”, intitulată „Versuri”, ilustrațiile autoarei, (1971), trădează un talent neajuns la maturitate.

■ 29/1941 – n. **Luigi Bodo**, la Cavaglia, Italia, a urmat cursurile Institutului Textil din Biella, Italia. După absolvire a lucrat în specialitate, în Italia și Austria. În anul 1975, a venit în România ca șef de secție filatură la întreprin-

Rememorări nemțene

derea mixtă româno-italiană, RIFIL, din Săvinești. Peste un an s-a stabilit la Piatra-Neamț împreună cu întreaga familie. A contribuit efectiv la organizarea și dezvoltarea filaturii după model italian și, în 1981, a fost confirmat de Adunarea Generală ca director, ca-

litate în care s-a preocupat de bunul mers al întreprinderii, dar s-a implicat și în viața socială și culturală a Municipiului Piatra-Neamț și a Județului Neamț. Membru fondator al Camerei de Comerț Italo-Române din București (1994), a fost și președinte al acesteia, în prezent fiind membru în Consiliul Director. A primit titlul de „Cavaliere dell’Ordine al Merito della Repubblica Italiana”, (1993), a fost numit vice-consul onorific la Piatra-Neamț (1998). În anul 1997 i s-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamț.

(N. R. – Prelucrare și actualizare după *Personalități ale culturii din județul Neamț, un calendar alcătuit de Constantin Tomșa*, Editura Crigarux&Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț, 2014).

Red.

Spectacolul și Regia de operă

Lansare de carte – lector univ. dr. Ligia Ghilea Nichitean

Academia Națională de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj-Napoca, Extensia Piatra-Neamț ne-a oferit miercuri 20 martie a.c. o nouă surpriză, prin intermediul lansării volumului „**Spectacolul și Regia de operă**”, conceput de **lector univ. dr. Ligia Ghilea Nichitean**, cadru didactic la această instituție. Născută în anul 1984, autoarea a avut un parcurs muzical amprentat și de faptul că provine dintr-o familie de muzicieni. A absolvit Liceul de Muzică Sigismund Toduță din Cluj-Napoca, secția pian principal iar după încheierea cursurilor de licență în cadrul Academiei Naționale de Muzică *Gheorghe Dima*, specializarea artele spectacolului și canto, a urmat studiile de masterat. Anul 2013 a sosit cu obținerea titlului de doctor în muzică, în urma susținerii tezei intitulată *Relația dintre muzică și imagine în regia contemporană de operă*. Activitatea artistică până în prezent cuprinde realizarea spectacolelor: *Bărbierul din Sevilla*, *Nabucco*, *The Piano Teacher*, *Nunta lui Figaro*, *Don Pasquale*, *Capra cu trei iezi*, *Hansel și Grettel*, *Così fan Tutte*, *Flautul fermecat*, *La Bohème*, *Don Giovanni*. De asemenea, în anul 2020 a absolvit și secția Canto principal, tot în cadrul Academiei Naționale de Muzică *Gheorghe Dima*.

La formarea ca regizor de

operă a contribuit și colaborarea cu maestrul Hermann Keckeis și Karoline Gruber – profesori universitari la Mozarteum Universităt din Salzburg și cu maestrul Ionel Pantea, profesor doctor la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din Luxemburg. Un pas important în cariera profesională s-a concretizat prin colaborarea cu o agenție privată de operă, primul spectacol montat ca regizor fiind *Nabucco* de Verdi. Alt aspect de referință îl reprezintă inițierea ansamblului de muzică de cameră *Trio TRiLL* (sopran, vioară și pian), cu care a susținut concerte pe diferite scene din țară.

În legătură cu lansarea volumului „**Spectacolul și Regia de operă**”, care a avut loc la Sala Căpăla a Bibliotecii Județene „G. T. Kirileanu”, autoarea mărturisește de la început că a demarat această lucrare din dorința de a exploata transformările vizuale ale dramaturgiei muzicale trecute prin filtrul sinestezic și imaginativ al unui regizor, dar și etapele care concură la materializarea scenică a subiectului tratat. *Prin lărgirea ariei de cercetare am considerat ca fiind necesară exploatarea fenomenului reprezentației încă din cele mai vechi timpuri ale formării societății umane, când spectacolul se îmbina cu ritualul și misterul, conlucrând la evidențierea ipotezelor ce stau la baza reprezentației – a declarat mai apoi*

Ligia Ghilea Nichitean.

Evenimentul a fost moderat de către directorul instituției, conf. univ. dr. Constantin Andrei care a formulat aprecieri valoroase referitoare la conținutul și utilitatea cărții: *Principalul scop al lucrării a fost susținerea mesajelor exploatare în spectacolul de operă și diversitatea exprimării acestora prin modalități variate de abordări scenice care să redea cât mai fidel idealul stărilor, ideilor și mesajelor compozitorilor de operă. Trebuie precizat că obiectivul a fost de a aduce în atenție noutățile care*

vizează descifrarea mesajelor transmise prin intermediul partiturii. În aceeași manieră a perspectivei cronologice s-a organizat și structura lucrării într-o desfășurare logică a capitolelor; de la datele istorice la destinul regizorului și, nu în cele din urmă, la analizele personale asupra unor opere montate.

Am văzut la acest eveniment, în persoana protagonistei, o tânără și distinsă muziciană dominată de ambiția de a se autodepăși, preocupată de perfecționarea profesională, calități pe care le-a dovedit și în partea a doua a seriei,

când, alături de colegii de la *Trio TRiLL* a susținut un recital care a entuziasmat publicul prezent. În anul 2015 a luat naștere *Trio TRiLL*, din dorința a trei prieteni și cadre didactice ale Extensiei Piatra-Neamț a Academiei Naționale de Muzică *Gheorghe Dima*, de a activa în afara domeniului lor de specializare, pentru a se bucura de muzică direct, ca interpreți. Este vorba despre un compozitor – Tudor Feraru, un dirijor – Rodica Trandafir și un regizor – Ligia Ghilea Nichitean. De-a lungul anilor formația a evoluat atât în formulă originală, dar și în varianta alternativă – *TRiLL* – având-o ca pianistă pe Ligia Ghilea, merituoașa mamă a autoarei volumului. Printre recitalurile susținute se numără cele de pe scene din Piatra-Neamț, Onești sub patronajul academicianului Mihail Șora, Cluj-Napoca, dar și un micro concert susținut la domeniul Regal Săvârșin, la invitația Casei Regale a României.

Repertoriul pe care l-am auzit a fost unul variat și extrem de melodos, cuprinzând lucrări din perioada barocului până la piese contemporane aranjate special pentru formula pian, vioară și voce. A fost o adevărată încântare! Am plecat de acolo gândindu-mă că parcă Dumnezeu este nedrept câteodată înzestrându-i pe unii cu toate harurile... Ferice de Ligia Ghilea-Nichitean!

Gianina BURUIANĂ

Valențe educative ale marilor muzee (VII)

O vizită în Barcelona ne demonstrează cu prisosință faptul că puține orașe din lume îl concurează în materie de vitalitate și culoare, în eleganță și stil, în spirit și radicalism, în ingeniozitate și dorința neobosită de reinventare. Este o mare încântare să te plimbi pe străduțele cartierului gotic, să te pierzi în mulțime pe celebrul bulevard Rambla, să-i admiri arhitectura, să simți forfota acestei metropole, să iei parte la o sărbătoare locală, să te bucuri de superbe plaje. Dar faima sa incontestabilă este legată de amprenta specială pusă de operele lui Antoni Gaudi: Catedrala Sagrada Familia, Casa Battlo, Casa Mila, Parcul Guell, Casa Vicens, Palatul Guell și multe altele.

Deși încă neterminată, Catedrala Sagrada Familia (Sfânta Familie), capodoperă a modernismului catalan, este apogeul creației lui Antoni Gaudi și copleșește mai ales prin dimensiuni, prin originalitatea arhitecturii inspirate de credința în Dum-

Ansamblu

nezeu și dragostea pentru natură, și prin simbolistică. Dacă ne întrebăm ce este modernismul catalan, trebuie să știm că apare ca o mișcare artistică viguroasă, în ultimele două decenii ale secolului XIX, pe fondul dezvoltării economice a Cataloniei și exaltării naționalismului, fiind activă în domeniul arhitecturii și artelor decorative; ca surse de inspirație există Art-Nouveau-ul vest-european, goticul catalan, motivele decorative arabe, mitologia și arta populară locală.

Antoni Gaudi, geniul modernismului s-a născut în 1852 lângă Tarragona iar în 1878 a obținut diploma de arhitect. A murit într-un accident de tramvai în anul 1926. Era îmbrăcat în haine de cerșetor, iar la spitalul unde a primit ultimele îngrijiri a fost recunoscut de un prieten, când, din păcate nu se mai putea face nimic. A fost îngropat la Capela Fecioarei de Carmen din cripta Catedralei Sa-

grada Familia, căreia i-a dedicat 43 de ani din viață.

Perioada atât de îndelungată necesară terminării catedralei se explică prin două motive: dimensiunea la care a fost gândită și faptul că a fost construită din donații. Gaudi dorea ca oamenii să fie uimiți de grandiozitatea bisericii și să fie astfel încurajați să doneze pentru finalizarea ei. Obişnuia să spună celor care se mirau de planul său: „Clientul meu nu se grăbește” – dorind să exprime prin această sintagmă că pentru ceva închinat lui Dumnezeu timpul și efortul nu au măsură. Inițial, se estima un termen de câteva sute de ani pentru a fi terminată, luându-se în calcul tehnicile construcție de la acea vreme. În prezent însă, datorită tehnologiei, se consi-

Sagrada Familia – Barcelona

deră că grandioasa catedrală va fi terminată în jurul anului 2033. În 2010 a fost terminat interiorul și consacrat printr-o ceremonie prezidată de papa Benedict al XVI-lea.

Din exterior, proiectul curajos al lui Gaudi îți taie respirația, privind cele trei fațade (a Nașterii, a Patimilor și a Gloriei) și cele 18 turnuri, reprezentând, în ordinea înălțimii pe cei 12 apostoli, pe cei 4 evangheliști, pe Sfânta Fecioară și, cel mai înalt – pe Iisus Hristos. Ceea ce te stăpânește la o privire de departe este o imensă curiozitate, iar la prima, de aproape, o mare frustrare că nu poți înmagazina în mintea și în sufletul tău imensitatea de detalii ce se deschid în fața ochilor.

La capătul estic, scăldată în primele raze ale soarelui, simbol al întrupării, este Fațada Nașterii, singura construită în timpul vieții lui Gaudi. El a imaginat portalul alcătuit din trei intrări – a Credinței, a Speranței și a Carității – încadrate de sculpturi ilustrând primii ani ai vieții lui Iisus, integrate într-un decor natural exuberant, pentru a sugera ideea că toată creația lui Dumnezeu îi venerază Fiul.

Fațada Patimilor, situată la capătul vestic este dedicată patimilor, morții și învierii lui Iisus. A fost începută în 1954, după planurile originale ale lui Gaudi și indicațiile lăsate pentru arhitecții și sculptorii generațiilor viitoare. Are ca trăsătură bine definită faptul că, prin efectul chiaroscuro al arcurilor frânte și coloanelor tăiate stârnește un sentiment vecin cu

teama, și probabil că aceasta a fost și intenția lui Gaudi. Șase coloane în-

Fațada Patimilor

clinate asemenea unor trunchiuri de sequoia formează un portic cu linii rigide, în care sunt încastrate o serie

de coloane, pentru că va fi intrarea principală. Registrul sculptural va reda

totul, de la Creație, la Rai și Iad, și fiind orientată spre sud va beneficia de cea mai mare lumină în acord cu semnificația sa, conferită de Gaudi: „Gloria înseamnă lumină și lumina naște bucurie, și bucuria fericirea spiritului.”

Când intri în Sagrada Familia te lovește o uimire atât de mare și înțelegi că ești martorul unei experiențe de nerepetat în viață! Potrivit unui discipol al său, Gaudi a lucrat zece ani pentru a rezolva problema construirii naosului fără contraforții și arcurile butante care constituiau schema gotică tradițională și pe care genialul arhitect le considera „niște cârpe care susțin din toate părțile un corp strivit de greutatea propriei cărni”. Se spune că nimic din ceea ce a văzut un om nu-l poate pregăti pentru ceea ce va descoperi în interior – cel mai original și mai spectaculos naos din lume, o minunată pădure din piatră, în care 36 de coloane se ramifică asemenea unor paci permițând o mai bună repartizare a greutateii bolții. Mai mult, ele sunt răsucite helicoidal, părând însuflețite și participând la dinamismul ansamblului. Construcția interiorului a început în anul 1987 după o machetă care a scăpat de distrugerile din timpul războiului civil și are cinci nave iluminate de uriașe ferestre vitraliate, care sunt sursele de lumină.

O relatare despre subiectul pus în discuție nu poate fi decât seacă, deoarece cuvintele nu pot exprima, pe de o parte măreția, iar pe de alta bogăția de detalii artistice și de simboluri ce însoțesc catedrala. Ea s-a înălțat ca o simbioză a celor trei pasiuni ale lui Gaudi – arhitectura, natura și religia –, și a muncii sale creative pline de abnegație, precum și a celor care l-au urmat. Vizitarea Catedralei Sagrada Familia trebuie să fie o lecție despre puterea geniului de a transcende timpul său, de a-și lăsa urmele în istorie, de a influența, de a uimi.

A consemnat
Gianina BURUIANĂ

Pictogramă

Natalia Morari, în topul celor mai buni pedagogi din lume

Natalia Morari este profesoară de limba și literatura română și directoră adjunctă la Instituția Publică Liceul Teoretic „Andrei Străistă” din orașul Anenii Noi. În anul 2023 a participat la Olimpiada Internațională a Profesorilor, unde a reușit să obțină un loc în Top 30%.

Prioritățile profesoarei Natalia Morari vizează o multitudine de proiecte educaționale, diverse platforme și cursuri gratuite, completate de programele europene (Erasmus+, eTwinning) și de parteneriatele stabilite de Ministerul Educației și Cercetării. Toate acestea îi oferă o anumită libertate profesională, care, în opinia sa, trebuie prețuită și explorată atât în ofertele profesionale oferite de stat, cât și în cele descoperite individual.

Olimpiada Internațională a Profesorilor, la care a participat profesoara Natalia Morari, a fost organizată de SURAASA (platformă on-line pentru profesori, Emiratele Arabe Unite) în luna octombrie a anului 2023. Dorința de participare a Nataliei Morari a fost alimentată de curiozitatea pentru noi orizonturi profesionale: *În special, mă interesează modalitatea și formele de dezvoltare a competenței de cercetare la elevi. M-am înscris pe diverse platforme pentru cercetători și profesori, apoi am primit prin e-mail invitația de a participa la această olimpiadă. Am decis să încerc.*

Concursul se desfășoară anual, iar în 2023 au participat peste 100.000 de persoane din 72 de țări. Sunt eligibili toți profesorii din toate statele, indiferent de treapta sau disciplina pe care o predau. Pentru a se înregistra, participanții trebuie să completeze un formular online disponibil pe site-ul suraasa.com sau pe t4.education și să achite taxa de participare de 9 USD.

Timp de 60 de minute, în format online, participanții trebuie să răspundă la 50 de întrebări, prin bifarea răspunsului corect, din șase domenii: *Curriculum, Pedagogy and Technology* (Curriculum, pedagogie și

tehnologie); *Student Engagement* (Implicarea elevilor); *Learning Environment* (Mediul de învățare); *Learning Assessment & Data* (Evaluarea și datele privind învățarea); *Ethics & Values* (etică și valori); *Teacher Growth and Professional Development* (Creșterea și dezvoltarea profesională a profesorilor).

Realizarea testului propus la olimpiadă ține nu doar de competențele pedagogice, dar și de cunoașterea terminologiei în limba engleză, de faptul că întrebările se încadrează în standardele educaționale din SUA, Regatul Unit, Australia, Emiratele Arabe Unite și India (conform informației din raportul personal primit), cerințe care, în opinia Nataliei Morari, nu sunt diferite de cele europene.

În urma participării la olimpiadă, Natalia Morari a reușit să obțină o diplomă de merit Top 30%, o frumoasă recunoaștere pe plan internațional a competențelor sale pedagogice.

Angelina BEGU

Colaborarea cu România în domeniile educației și cercetării, pe agenda Ministerului Educației și Cercetării din Republica Moldova

Cercetătorii din Republica Moldova și România vor avea oportunitatea să colaboreze în proiecte complexe, cu scopul de a consolida relațiile științifice între cele două țări.

Acest fapt a fost consemnat între părți în cadrul celei de-a XII-a sesiuni a Comisiei interguvernamentale mixte dintre România și Republica Moldova, care a avut loc la începutul lunii aprilie la București. **La reuniune a participat secretarul de stat al Ministerului Educației și Cercetării, Adriana Cazacu.**

În cadrul reuniunii, au fost prezentate progresele implementării proiectelor comune în domeniile educației și cercetării din ultima perioadă. *România este partenerul nostru strategic, inclusiv în domeniile educației și cercetării. Cu România avem cele mai multe parteneriate și colaborări, determinate, în primul rând, de faptul că vorbim aceeași limbă, avem o istorie, cultură, tradiții comune, împărtășim aceleași valori, dar avem și multe similitudini în dezvoltarea sistemelor de educație și cercetare. Cooperarea noastră în prezent este și mai complexă, grație aspirației noastre de in-*

tegrare europeană, pentru că experiența și bunele practici ale României în direcția dată sunt extrem de valoroase și utile pentru noi, a decla-

rat Adriana Cazacu în cadrul reuniunii.

De menționat că statul român a contribuit semnificativ la îmbunătățirea infrastructurii instituțiilor de învățământ din țara noastră. Cu suportul României, în ultimii ani, au fost construite și reabilite 1.300 de grădinițe, procurate 196 de autobuze, a fost reparat Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Comrat. Iar la etapa actuală este în proces achiziționarea a 120 de unități de transport școlar.

Ce ține de colaborarea științifică bilaterală, aceasta va fi extinsă atât la nivel de mobilitate a cercetătorilor, cât și prin proiecte complexe. În 2024 va fi lansată o competiție de proiecte complexe pentru cercetătorii din ambele țări care va intensifica potențialul de cercetare al ambelor sisteme.

La fel, instituțiile de învățământ superior din țară au semnat și implementează cu instituții de învățământ superior din România circa 270 de acorduri de cooperare pe diverse subiecte de actualitate din domeniu precum: dezvoltarea în comun a programelor de licență, master și doctorat; armonizarea standardelor educaționale și a calificărilor din învățământul superior cu scopul de a facilita recunoașterea reciprocă a actelor de studii; acces la infrastructură și facilități pentru cercetare în laboratoare și centre științifice, schimb de experiență și competențe în managementul diverselor tipuri de proiecte de cercetare științifică etc. (Sursa: www.edu.gov.md)

Red.

In memoriam: Ion ALDEA-TEODOROVICI 70 de ani de la naștere

Compozitor și interpret de muzică ușoară, Artist emerit. S-a născut la 7 aprilie 1954 în orașelul Leova. A decedat la 30 octombrie 1992 în localitatea Coșereni din jud. Ialomița, România, într-un teribil accident rutier, împreună cu soția sa, Doina.

Fiind cel mai mic dintre cei trei copii din familie, Ion a început să studieze vioara și pianul de la vârsta de cinci ani. Rămâne de timpuriu orfan de tată. În 1961 mama sa îl aduce la Chișinău, la Școala de Muzică „E. Coca”, unde studiază clarinetul până în 1969, când se înscrie la Școala Medie de Muzică din Tiraspol (clasa de saxofon), pe care o absolvă în 1973. Din 1975 și până în 1981, când devine student la Facultatea de Compoziție și Pedagogie a Conservatorului „G. Musicescu” din Chișinău, activează în cadrul formației de muzică ușoară „Contemporanul”, condusă de compozitorul M. Dolgan. Aici se produce în calitate de instrumentist, compozitor și solist. Tot în anii de studenție lansează piesa „Seară albastră”, pe versuri de A. Ciocanu, interpretată de A. Lazariuc și S. Roraru.

În 1981 se căsătorește cu Doina Marin, tânără profesoară de literatură universală la Universitatea de Stat din Chișinău, iar peste un an, la 5 august 1982, se naște fiul lor, Cristofor Aldea-Teodorovici. Tot atunci, la o seară de creație a poetului Gr. Vieru, duetul Doina și Ion Aldea-Teodorovici se lansează în scenă.

În anul 1986 înființează formația „Telefon”, apoi „DIATE”. Timp de un an (1987) a activat în calitate de profesor la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău.

A compus circa 300 de cântece, muzică sacră, muzică orchestrală și piese pentru pian. Este autorul coloanei sonore a filmelor „Iona” (1987) și „Disidentul” (1992, regia V. Jereghi); „Ce te legeni codrule” (1986, regia I. Mița). A scris muzică memorabilă pentru spectacolele „Tata”, „Pomul vieții”, „Abecedarul”, formând în anii 1980 un trio de creație cu dramaturgul D. Matcovschi și regizorul V. Apostol. Spectacolele semnate de acești trei mari artiști și montate pe scena Teatrului Național „M. Eminescu” din Chișinău, pe atunci Teatrul Dramatic de Stat „A. S. Pușkin”, au avut un răsunător succes de public și au contribuit la procesul de deșteptare națională, la fel ca piesele patriotice interpretate în duet cu Doina, militând pentru reunirea Basarabiei cu

Ion Aldea-Teodorovici

Familia Teodorovici

România. A luptat pentru revenirea la limba română și grafia latină. Soții Ion și Doina Aldea-Teodorovici au fost primii care în anii 1990 au cântat despre limba română și valorile noastre naționale.

La 27 august 1991, Ion și Doina Aldea-Teodorovici au cântat pentru suveranitate și independență la Marea Adunare Națională. În mai 1992, împreună cu poezii Gr. Vieru și A. Păunescu, au evoluat în fața luptătorilor în războiul de pe Nistru, la o distanță de 300 de metri de tancurile și lunetele inamicilor.

În 1989 i s-a conferit titlul onorific „Artist emerit din Moldova”, iar în 1993 a fost decorat post-mortem cu „Ordinul Republicii”. (N. R. – Preluare din **Biblioteca națională a R. Moldova** – Calendar național, 2024)

Ana STRUȚĂ

Doina și Ion Aldea-Teodorovici împreună cu Grigore Vieru

Prof. Tatiana Popa, din nou în top *Edruptor*

Este pentru a doua oară când Tatiana Popa, directoare adjunctă pentru educație, profesoară de limba engleză la Școala Internațională Heritage, Chișinău se află în topul *Edruptor* – **International education influencers of the year, 2023**. Prima dată, profesoara a fost nominalizată în anul 2021. Acesta promovează domeniul educației pe rețelele de socializare prin materiale interactive.

Mă simt onorată să mă regăsesc în lista care pune în lumină 20 de influențeri în educație la nivel global. Așa cum nimerisem în prima lor ediție în 2021, urmăresc cercetările realizate de ISC Research și știu cât de valoroasă este această nominalizare. Rețelele de socializare pot aduce mari beneficii dacă sunt utilizate corect. Se pare că acest titlu este o dovadă că știu să le utilizez corect, pentru a promova practici bune în educație la nivel global. Sunt unica persoană din acest top care vine din R. Moldova, dar și unica din Europa de Est, spune Tatiana Popa.

Câștigătorii sunt apreciați pentru capacitatea lor de a aduce și a inspira schimbare în domeniul educației, dar și pentru împărtășirea experiențelor proprii, a exemplelor și a sfaturilor cu colegii lor.

„Edruptor” este un top realizat de către ISC Research, după

efectuarea unei cercetări pentru identificarea celor mai influente persoane din educație al căror conținut este apreciat la nivel global pe platformele de social media, LinkedIn și X (Twitter). Au fost luate în calcul atât frecvența postărilor, cât și impactul pe care l-au avut acestea asupra cititorilor, generând distribuiri și repostări.

În lista câștigătorilor din acest an se regăsesc profesori, educatori, jurnaliști și lideri pasionați de educația internațională din țări precum Australia, Scoția, Africa de Sud, Arabia Saudită, Marea Britanie și altele.

Red.

Scriitori din Basarabia

Scriitorii basarabeni ai Unirii

Pe 27 martie 2024, în Sala Galbenă a Muzeului Național al Literaturii Române din Chișinău, a fost vernisată expoziția cu genericul: „Scriitori basarabeni ai Unirii, 27 Martie 1918”. Expoziția a fost dedicată împlinirii a 106 ani de la Unirea Basarabiei cu România și evocă activitatea literară și publicistică a scriitorilor basarabeni care au contribuit esențial la realizarea acestui *ideal* al tuturor românilor. Printre scriitorii omagiați sunt nu doar votanții Actului Unirii, ci și cei care n-au ajuns la

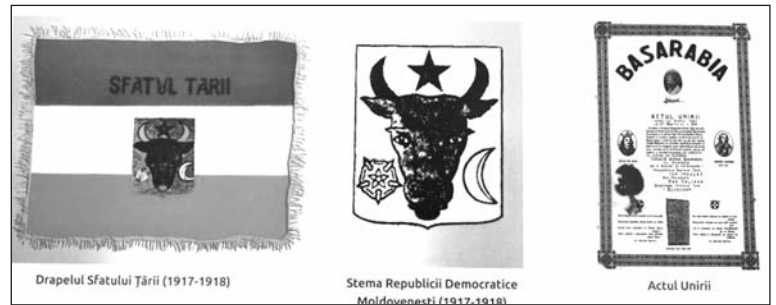
teevici, Constantin Stere, Pan Halippa, Ion Buzdugan, Elena Alistar, Ion Inculeț, Ion Pelivan, Gherman Pântea, Daniel Ciugureanu, Andrei Hodoroșea, Simion Murafa, Emanoil Gavrilă, Gurie Grosu, Vasile Stroescu, ardeleni Onisifor Ghibu și Romulus Ciofleac, Sergiu Cujbă, Ion Codreanu, Ștefan Ciobanu, Petre Cazacu, Vasile Țanțu, Vasile Ciujevschi, Pantelimon Erhan, Nicolae Alexandri, Anton Crihan, Ștefan Holban, Nichita P. Smochină, Paul Gore, Vladimir Cristi, Vladimir Herța, Constan-

mărețea zi, dar au muncit până la sacrificiu pentru împlinirea acestui sfânt ideal, precum și cei care nu au fost deputați în Sfatul Țării, dar care, la fel, au făcut tot ce le-a stat în puteri pentru reîntregirea Țării. Așadar, în expoziție se regăsesc următorii scriitori, dar și publiciști din Generația Unirii: **Alexei Ma-**

tin Popovici, Tudose Roman...

La inaugurarea expoziției au participat și au ținut discursuri despre scriitorii din generația Unirii, scriitori de azi, *unioniști* și ei: **Alexandru Burlacu**, doctor habilitat în filologie, profesor universitar, **Mircea V. Ciobanu**, redactor-șef al editurii Știința, **Ion Hadârcă,**

vicepreședinte al Academiei de Științe din Moldova, scriitorul nagenar **Vladimir Beșleagă, Vasile Șoimaru**, profesor universitar, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, **Nicolae Rusu**, președintele Fondului Literar al Scriitorilor din Moldova, **Silvia Grossu**, doctor în istorie, conferențiar universitar, descendentă a familiei Mitropolitului Gurie Grosu.

Evenimentul a fost întregit și de cadouri *unioniste*. Astfel, domnul Vasile Șoimaru a dăruit muzeului o excelentă viniță a deputaților Sfatului Țării, elaborată de către istoricul Mihai Tașcă, precum și un „Brăduț al Unirii”, adus de domnia sa de la Alba-Iulia, pentru a fi plantat în grădina Muzeului Literaturii Române. Conform spuselor lui Vasile Șoimaru, astfel de brăduți au fost plantați în toate raioanele din Republica Moldova, în fața primăriilor, a caselor de cultură, în localitățile de baștină ale deputaților Sfatului Țării, dar și a altor oameni de seamă ai Basarabiei. Doamna Silvia Grossu a donat muzeului volumul proaspăt apărut „*Mitropolitul Gurie – discurs identitar*” și un supliment la carte – „*Arborele ge-*

nealogic al Mitropolitului Gurie Grosu”. Scriitorul Nicolae Rusu a donat muzeului cartea domniei sale intitulată *Acasă* – o piesă dramatică consacrată Centenarului Marii Uniri, printre protagoniștii cărții fiind și deputați în Sfatul Țării.

Memorabilul eveniment a fost moderat de scriitorul și muzeograful **Victor Vasilache**, iar curatoarea expoziției, cea care a conceput și a realizat în mod strălucit expoziția, fiind susținută de întreaga echipă a muzeului, este **Cezaria Vasilache, șefa secției Muzeografie și Proiecte expoziționale**.

Expoziția va putea fi vizitată până pe 10 mai 2024. Vizitatorii ei se vor familiariza cu manuscrise, cărți, fotografii, plicuri, timbre, cărți poștale, care au fost extrase din colecțiile muzeului și care scot în evidență și ilustrează rolul covârșitor al scriitorilor în lupta pentru unitatea națională a românilor de pe ambele maluri ale Prutului.

Cristina CATEREV,
Șefa Secției Patrimoniu,
MNLR

Proiectul *Un Stradivarius în școli*, la Colegiul Național „Petru Rareș”

• Oamenii, Muzica, Vioara

*Vibrează-asemeni unei cădelniți orice floare
Vioara, ca un suflet pe care-l chinui, plânge –
Vals trist și moleșeală ce farmecă și-nfrânge
Frumos și grav e cerul ca bolta din altare.*

(Charles Baudelaire – *Armonie în amurg*)

În cadrul proiectului „Un Stradivarius în Școli”, inițiat de doamna Cătălina Pârvu prin Fundația Culturală *Gaudium Animae*, care a conceput mai multe activități sub egida programului „Muzica Inspiră”, elevii și profesorii Colegiului Național „Petru Rareș” din Piatra-Neamț au avut o ocazie specială de a intra în contact direct cu farmecul muzicii clasice, joi, 28 martie 2024. Această inițiativă extraordinară a adus în sala de festivități a școlii noastre oameni, muzică și mai ales

vioara Stradivarius, instrumentul-legendă, încântând și educând generații întregi de ascultători.

Mai întâi, OAMENII: violonistul Răzvan Stoica, recunoscut pe plan internațional pentru virtuozitate și pentru modul în care transmite emoție prin sunete, alături de sora sa, Andreea Stoica, pianistă cu care formează un duo remarcabil, au creat o atmosferă vrăjită, în care fiecare notă părea să vină din cer. Sau să urce acolo... În aceeași lume a muzicii clasice s-au reunit profesorii și elevii, emoționați, într-o stare de comuniune și de bucurie adâncă, într-o tăcere plină, cum rar se mai întâlnește în sălile de curs.

Mai apoi, MUZICA: publicul tânăr a descoperit frumusețea compozițiilor clasice prezentată într-o manieră nouă și accesibilă. Melodiile interpretate cu pasiune și pricepere au captivat atenția celor prezenți, demonstrând că muzica nu are vârstă și că poate vorbi într-o limbă universală sufletelor noastre. Toate au fost frumoase, atent interpretate: și Händel și Paganini și Stravinsky – dar Balada lui Ciprian Porumbescu, profundă

O carte de căpătâi:

Adrian-Pavel Sandovici**LICEUL „PETRU RAREȘ” PIATRA-NEAMȚ – O ISTORIE DE 150 DE ANI**

(urmare din pag. 1)

m arcat întrucâtva nivelul la care a ajuns școala românească în prezent. Pe scurt, întreprinderea e perfect justificată.

În prefața ediției din 2019, DIN PARTEA AUTORULUI, găsim detalii importante despre ideea cărții și truda de șapte ani la realizarea ei:

După 42 de ani de muncă în acest liceu, se apropia (...) momentul sărbătoririi împlinirii a 150 de ani de existență a școlii noastre. Mi-am spus că se cuvine să întâmpin această aniversare cu ceva deosebit și mi-a venit ideea povestirii pe scurt a unor întâmplări prin care a trecut liceul de-a lungul unui veac și jumătate. (...) Din 1 octombrie 2012, m-am așternut pe treabă. Cu stăruință am început să adun informații cât mai multe și cât mai precise, după un plan ce avea să fie modificat în mai multe rânduri, în funcție de ceea ce găseam sau nu în documentele cercetate. (...) În fața noianului de informații incomplete, a dispărut din câmpul

discuției ideea de monografie. (...) Așa s-a ajuns la această succintă istorie a celor 150 de ani și, pentru că și aceasta poate fi completată cu multe, foarte multe alte componente, am decis să o numim „o istorie de 150 de ani”.

Dincolo de faptul că istoria liceului „Petru Rareș” se identifică bine cu istoria învățământului românesc (cartea prezintă compartimentat, cap-coadă, cursul organizării învățământului în România, al conținutului acestuia, al schimbărilor în sistemul de evaluare etc.), trebuie spus că performanțele instituției nemțene au mai fost consemnate relevant de profesorul Alecsandru Iftimie – *Monografia Liceului „Petru Rareș” – 1869-1969* – și de profesorii Letiția și Gheorghe Bunghez – *Colegiul Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț, file de poveste – 1969-1999*.

„O istorie de 150 de ani” semnată de Adrian-Pavel Sandovici surprinde prin orizontul viziunii, amplexarea imaginii și acuratețea detaliului, prin informație exhaustivă, prin corectitudinea limbii și ri-

goarea aparatului critic, pe scurt, prin rigoarea academică a discursului narativ.

Dacă adăugăm că, de la bun început, ideea a fost ca cititorul să fie informat despre cele două componente ale vieții unei școli: elevii și profesorii, apar perfect justificate anexele doldora de nume și date, listele complete ale profesorilor, directorilor, listele tuturor absolvenților, cu șefii lor de promoție și cu premianții, din 1873 până în 2019.

Dincolo de aceste detalii tehnice, statura spirituală a instituției – unii i-au zis „spiritul rareșist” – e completată cu portretele unor dascăli sau absolvenți, cu performanțe culturale, academice sau sportive intrate în istorie sau legendă. Totul cu dragoste, cu foarte multă dragoste. Scriitura e limpede și clară, fără perifraxe ornamentale, umorul e subtil, bine controlat, ca și poezia care răzbate ades din portretele magiștrilor iubiți.

Fără a greși prea mult, se poate spune despre această carte că este un tratat academic, o lucrare monumentală, o piatră de temelie... Aleg să susțin că este o carte bine făcută

și, fără să vreau, îmi reamintesc plângând sloganul lui Iohannis: *România lucrului bine făcut*. Dacă România lui Iohannis ar fi arătat precum „Istoria” lui Sandovici, acum eram la două lungimi de cal în fața americanilor.

Expoziția de artă decorativă „În lumea mea”

Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț invită publicul iubitor de frumos la expoziția de artă decorativă „În lumea mea” semnată de **Rodica Rusu**, organizată în Spațiul expozițional de la parterul Corpului A, în perioada 9 aprilie – 10 mai 2024.

Vernisajul acestei expoziții, care constituie debutul artistei vizuale, a avut loc vineri, 12 aprilie, începând cu ora 17:00. **Stela Gașpari**, comentator de artă, a făcut prezentarea, iar **Cristian Piron**, profesor la Liceul de Arte „Victor Brauner” Piatra-Neamț, a susținut un moment muzical la chitară și voce.

Lucrările din această expoziție au fost executate în tehnică mixtă, pastă de relief, material textil, culori acrilice, placă de lemn și pânză pe șasiu.

„Am vrut să creez o lume plină de mister, de emoție și de sentimente, o lume în care să mă retrag pentru a mă regăsi atunci când în

cea exterioară mă simt pierdută sau neînțeleasă. Sper ca publicul să poată avea trăiri în această cheie atunci când îmi privește expoziția”, a mărturisit Rodica Rusu.

Născută la 2 iunie 1983, la Brăila, Rodica Rusu a studiat pictura ca autodidactă, fiind atrasă de minunata lume a creației, a artei, încă de copilă. După câțiva ani petrecuți la Iași, tânăra artistă a preferat să se stabilească la Piatra-Neamț.

(Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț)

Proiectul *Un Stradivarius în școli*, la Colegiul Național „Petru Rareș”

Ca o rugăciune de sunete, ne-a oprit respirația în piept. . .

La urmă, VIOARA: este o onoare pentru un violonist să aibă oportunitatea de a cânta pe o vioară Stradivarius – iar pentru Răzvan Stoica acest privilegiu confirmă talentul său excepțional. El ne-a povestit cum a primit acest drept după ce a câștigat un prestigios concurs din Austria, în fața a 189 de contracandidați. Aceste instrumente, create de celebrul lutier italian Antonio Stradi-

vari în secolul al XVIII-lea, sunt considerate a fi printre cele mai valoroase și mai căutate obiecte din lume. Cu toate că au fost făcute acum sute de ani, viorile Stradivarius continuă să inspire admirație și uimire prin sunetul lor inconfundabil și prin frumusețea lor exterioară. Numărul viorilor Stradivarius care mai există în lume este limitat și, în mod inevitabil, acestea devin din ce în ce mai rare și mai valoroase. Astfel, întâlnirea cu Răzvan Stoica și vioara Stradivarius ne-a adus nu doar frumusețea mu-

zicii, ci și aprecierea și respectul pentru o tradiție și o moștenire muzicală europeană unice.

Astăzi, prin puterea artei, oamenii Rareșului au fost aduși împreună într-un moment de armonie și de pace, confirmând încă o dată că muzica este un dar al vieții care poate lega inimi și suflete într-o conexiune profundă de emoții împărtășite.

Prof. dr. Monica COSTEA,
Colegiul Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț

Proiectul Erasmus+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000054830, oportunitate pentru formarea profesională a cadrelor didactice și elevilor

Scoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț implementează, în perioada 1 septembrie 2022 – 31 mai 2024, proiectul Erasmus+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000054830, beneficiari fiind 18 elevi de la specializările *asistent medical generalist* și *asistent medical de farmacie*, alături de 13 cadre didactice și 2 cadre aparținând personalului didactic auxiliar. Este vorba despre primul astfel de proiect al școlii în care beneficiază profesorii și personalul didactic auxiliar, fiind al doilea proiect Erasmus+ obținut în perioada acreditării școlii pentru proiectele VET (2021-2027).

În luna martie 2023 s-au desfășurat două mobilități ale cadrelor didactice din cadrul proiectului concretizându-se cu participarea a 6 cadre didactice (de specialitate medicală, limba engleză, management instituțional) la două cursuri de formare profesională. Trei dintre acestea au participat la cursul *Creativity in Teaching and Learning using ICT: The Digital Classroom*, organizat de Cervantes Training din Alcalá de Henares (Madrid- Spania) în intervalul 18-24 martie 2023 și trei la cursul *Going Digital in an Innovative Classroom*, desfășurat la ITC International Training Center S.R.O.

Praga (Republica Cehă), în perioada 27-31 martie 2023.

Cea de a treia mobilitate a avut loc în Kalamata (Grecia) și s-a desfășurat în perioada 23 – 29 aprilie 2023, unde un maestru instructor și un cadru didactic auxiliar au participat la cursul *ICT in your classroom*.

A urmat cursul *ICT Learning by Doing*, desfășurat în Tenerife (Spania), unde au participat 3 maiștri instructori și un cadru didactic auxiliar, în perioada 06 – 12 mai 2023.

În perioada 08 – 13 mai 2023 s-au realizat mobilitățile de tip Job Shadowing, în Kalamata, la care au participat 3 cadre didactice.

Cei 18 elevi din anii I, II și III de la cele două specializări menționate au desfășurat un stagiul clinic cu durata de 4 săptămâni la Vitalia Home Centro de Mayores, Vitalia RGA, Grandevita, Residencia Pinares de San Anton și Centro Residencial Elite, instituții partenere din Malaga, Spania.

Elevii, beneficiari ai proiectului, au participat la stagiul de pregătire medicală din Malaga, Spania, în două fluxuri: în perioada 23 iulie – 20 august 2023, respectiv 15 octombrie – 12 noiembrie 2023. Astfel, beneficiarii și-au dezvoltat, pe lângă competențele de specialitate medicală (în domeniile chirurgie, neurologie, psihiatrie,

îngrijiri paliative) și competențe privind administrarea și gestionarea unei unități medicale de specialitate, precum și competențele utilizării limbilor spaniolă și engleză.

Pe lângă scopul și obiectivele atinse ale cursurilor desfășurate, nu putem încheia succinta relatare fără a menționa faptul că aceste mobilități contribuie substanțial la îmbogățirea competențelor de comunicare în limbi străine, extinderea vocabularului profesional și promovarea diversității culturale din Uniunea Europeană.

Pentru Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț acest proiect este cel de-al patrulea de acest tip implementat și coordonat de către unitatea de învățământ, ce vizează dezvoltarea resursei umane de specialitate și formarea socio-profesională a viitorilor asistenți medicali.

Putem concluziona faptul că statele Europei se deschid pentru persoanele care doresc să împărtășească noi experiențe, contribuind astfel la stabilirea unor parteneriate culturale și sociale, care să devină expresia unității în diversitate, respectiv a acceptării reciproce într-o societate aflată în permanentă schimbare.

Prof. dr. Mihai FLOROAI

Numele Școlii Gimnaziale Nr. 2 din Piatra-Neamț

Deranjul din anul 1989 a adus pentru mine și ceva bun: m-am transferat de la Școala Nr. 25 din Dărmănești la Școala Nr. 2 din cartierul Mărăței, aproape de casă. Câțiva ani după aceea noua școală la care predam Istoria a fost școala cu cei mai numeroși elevi din orașul Piatra-Neamț. Se lucra foarte greu, în trei schimburi, dar eram mândru. Cum pasiunea pentru Istorie a însemnat și activitatea de cercetare, pe lângă cea de predare, am hotărât să scriu un articol despre vechimea școlii la care predam. Până la urmă, am ajuns la patru volume. Așa s-a făcut ca Școala Nr. 2 să fie singura care avea o istorie a ei (nu o monografie de grad didactic).

Am intitulat Istoria Școlii Nr. 2 „Identitate restituită”, fără să-mi dau seama atunci câtă dreptate aveam să aleg acest titlu pentru cartea mea și a ei. Este momentul să precizăm faptul că Școala Nr. 2 este continuatoarea Școlii Primare Urbane Nr. 3 de Băieți din Piatra-Neamț. Aceasta din urmă a fost înființată la 25 septembrie 1860, deci în timpul domniei lui Al. I. Cuza. În timpul scurs de la înființare până astăzi Școala Nr. 3 de Băieți, continuată de Școala Mixtă Nr. 2, a existat în același loc, mai întâi în

clădiri închiriate și din anul 1898 în propria sa clădire. Doar oamenii s-au schimbat și unii s-au adaptat noilor regimuri. Documentele de arhivă ne arată faptul că Școala Nr. 3 a fost a treia școală de băieți înființată în Piatra-Neamț, dar este singura care a existat neîntrerupt în același loc din Mărăței și singura care are o istorie a ei.

Renumele Școlii Nr. 3 de Băieți a fost întregit în anul 1900 când, la propunerea directorului Gh. Nicolau, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice anunța că prin IDR Nr. 3601 școlii i s-a atribuit numele „Costache Negri”. Din acest moment numele complet al școlii a fost „Școala Primară de Băieți Nr. 3 Costache Negri”.

În anul 2010 s-au împlinit 150 de ani de existență a școlii din Mărăței. Cu această ocazie au fost organizate activități comemorative. Considerând că a sosit momentul, am propus ca Școlii Nr. 2 de astăzi să i se redea vechiul nume „Costache Negri”. Acest nume ar fi transformat-o într-o școală istorică. Conducerea școlii a făcut totul, însă pentru a nu i se reda vechiul nume. Dezamăgire totală, devenită umilintă după mai multe încercări, de fiecare dată reproșându-mi-se că n-am furnizat argumentele în

favorearea numelui propus. În final mi s-a transmis indirect, cu ignoranță și cu un tupeu dezarmant, că nimeni nu știa cine era Costache Negri (nu era nici Alecsandri, nici Cuza și nici Kogălniceanu), dar toată lumea știa a cui era Școala Generală Nr. 2. N-am putut riposta în fața penibilului, pentru că era inutil, și am renunțat.

Ceva m-a împins astăzi să reiau lupta. Nu mi-ar place să i se dea școlii numele unui profesor de duzină, bun, dar fără nici un merit deosebit decât acela că s-a dus prea repede în ceruri. Ca să știe toți cei interesați voi arăta mai jos cine a fost Costache Negri (1812-1876), fiu de boier, scriitor, om politic și patriot român. Iată câteva argumente în favoarea numelui său pentru Școala Gimnazială Nr. 2 de astăzi și de mâine.

1. Costache Negri a participat la revoluția de la 1848, la Paris, Brașov, în Bucovina și în Moldova. La Paris a prezentat Guvernului Francez noul tricolor românesc.

2. A susținut, atât în Moldova, cât și la Constantinopol și Viena, unirea Principatelor Române.

3. Conform Convenției de la Paris marile puteri au acceptat unirea Principatelor Române,

Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza”

Proiectele Erasmus+ înseamnă pași către o carieră stabilă

În perioada 4-15 martie 2024, un grup de 21 de elevi din clasa a XI-a, de la Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” din Piatra-Neamț au avut oportunitatea de a-și desfășura activitatea practică la agenți economici din Granada (Spania), în virtutea **Acreditării Erasmus+ 2023-1-RO01-KA121-VET-000143662, finanțată de Uniunea Europeană**. Este vorba despre un proiect de educație și formare profesională (VET), care a oferit elevilor nemțeni posibilitatea de a intra în contact cu un mediu economic nou și foarte dezvoltat, care să-i ajute să-și dezvolte o multitudine de abilități, începând cu cele profesionale, până la cele lingvistice. Obiectivele principale pen-

inșerii pe piața actuală și viitoare a muncii.

Ideea de la care a pornit conducerea școlii a fost ca cele 21 de locuri să fie ocupate în mod egal de elevi de la specializarea turism, alimentație și estetică. Procesul de selecție a constat într-o probă practică și un interviu, în care candidații au trebuit să dovedească foarte bune cunoștințe de limba engleză și abilități de tipul soft-skills, în special capacitatea de a se descurca în situații neprevăzute. Apoi, cei mai buni dintre cei mai buni au parcurs etapa de pregătire a deplasării, care a avut mai multe faze: generală, lingvistică, profesională și culturală. Astfel, s-au desfășurat mai multe întâlniri cu elevii selectați și cu părinții acestora, în care s-au

care fiecare să-și prezinte impresiile, sentimentele, aspectele care l-au marcat etc). Tot în această perioadă s-a desfășurat și corespondența cu firma intermediară – Universal Mobility din Spania –, care a identificat agenții economici unde s-a derulat practica celor 21 de elevi, a asigurat cazarea și servirea mesei, a organizat activitățile culturale și multe altele, într-un cuvânt a fost gazda noastră din Granada.

Anul acesta, ca și anul trecut am ales Spania pentru stagiile de practică ale elevilor noștri deoarece este una dintre cele mai importante țări turistice iar deliciae culinare sunt larg apreciate, pentru că este recunoscută pentru profesionalismul și ospitalitatea lucrătorilor săi și pentru că nivelul de dotare tehnologică din hoteluri, restaurante și saioanele de înfrumusețare este ridicat. Mai întâi a trebuit ca elevii noștri să se obișnuiască cu rigoarea și seriozitatea muncii într-o țară europeană. După ce au depășit acest prag am constatat că tutorii lor sunt foarte prietenoși, omenoși, le dau sarcini dar și îndrumări, îi ajută să învețe meserie.

Pentru început cu toții am fost cucerii de farmecul Granadei: puternica influență maură care transpare de la semețul complex Alhambra și până la forma și decorațiunile ușilor, ferestrelor sau balcoanelor, străduțele înguste și abrupte din pitorescul cartier Albaicin, linia modernistă a cartierului Realejo, celebrele locuri de întâlnire precum Plaza Nueva sau Plaza Isabel la Catolica, mănăstiri unice cum ar fi Cartuja sau San Jeronimo, viața vibrantă a orașului...

În calitate mea de coordona-

toare a celor 7 elevi care au reprezentat secția de turism și au făcut practică la hoteluri și agenții de turism, am fost foarte curioasă să aflăm câteva dintre părerile lor la sfârșitul experienței:

– ... în Granada am lucrat pentru prima oară la un job adevărat, am vizitat locuri la care nici nu aș fi visat înainte și am avut ocazia să călătoresc cu colegii mei; până să parcurg acest internship nu credeam că aș vrea să mă stabilesc vreodată în altă țară, din mai multe motive, însă acum am acest gând.

– ... această perioadă de practică m-a ajutat să identific care este calea pe care aș dori să o urmez în viitor; am înțeles despre mine că îmi place mult să lucrez cu clienții și dispun de empatia necesară pentru a satisface cerințele acestora.

– ... mi-a plăcut că am reușit să învăț lucruri noi de la tutorele mele, care mi-a dat și sfaturi care mă vor ajuta în viață.

– ... personal, am observat cu această ocazie că nu sunt făcută să lucrez cu oamenii, de aceea pentru viitor voi alege o muncă de birou, care îmi asigură liniștea necesară și posibilitatea de a fi cu mine însămi.

Rămâne de văzut dacă acești elevi vor îmbrățișa sau nu meseria pentru care se pregătesc în prezent pe băncile școlii. Cert este că acest proiect Erasmus i-a ajutat să devină mai încrezători în sine, mai independenți și responsabili, să-și facă o idee mai clară asupra scopurilor de viață personală și profesională, pentru ca mai apoi să-și clădească o carieră stabilă.

Prof. Gianina BURUIANĂ,
Liceul Economic
„Alexandru Ioan Cuza”

tru care Uniunea Europeană a finanțat această mobilitate au fost: îmbunătățirea competențelor digitale ale elevilor, aferente specializărilor lor și atingerea unui nivel al competențelor tehnice apropiat de cel european, în vederea creșterii

prezentat pe larg: mobilitatea, așteptările legate de sarcinile de realizat, codul de conduită în timpul practicii dar și în timpul liber, rezultatele solicitate de la elevi în perioada post-mobilitate (printre care realizarea unui eBook personal în

Numele Școlii Gimnaziale Nr. 2 din Piatra-Neamț

dar fiecare principat cu domnul său. În 1858 Costache Negri a salvat, împreună cu sora sa vitregă (unionistă), Ecaterina Conachi, măritată cu Nicolae Vogoride (antiunionist), unirea Principatelor compromisă prin falsificarea de către caimacam a rezultatelor alegerilor pentru Adunarea Electivă a Moldovei. Costache Negri a primit de la sora sa scrisori compromițătoare ale caimacamului Nicolae Vogoride, omul turcilor, care dovedeau înlocuirea listelor cu cei aleși, astfel ca în adunare majoritatea să fie antiunioniști, și le-a publicat în presa din străinătate și din Moldova. Sub presiunea puterilor europene sultanul a fost nevoit să accepte noi alegeri care au dat câștig de cauză unioniștilor.

4. Costache Negri a candidat la funcția de domn al Moldovei, dar în ziua de 5 ianuarie el,

Vasile Alecsandri și Mihail Kogălniceanu și-au retras candidaturile și astfel a fost ales Alexandru Ioan Cuza.

5. Costache Negri a fost diplomatul român de la Constantinopol care a militat pentru unirea deplină a Principatelor Române și i-a adus domnului Al. I. Cuza, în decembrie 1861, firmanul de recunoaștere de către Sultan a dublei sale alegeri.

Ca să nu abuzăm de spațiul revistei punem în încheiere o întrebare cu răspuns inclus: Cine dintre cei morți sau vii ar avea tupeul să concureze

cu memoria lui Costache Negri? Nimeni! Sau, poți să știi?

Prof. dr. Mihai ȘURUBARU

Într-un secol al vitezei unde apar schimbări la fiecare pas (de mentalitate, de sistem de apreciere al valorilor), îți pui întrebarea unde ne încadrăm în legătură cu bagajul de cunoștințe asimilat de-a lungul timpului.

Poți spune că un om ce nu-și cunoaște istoria, manifestările artistice ale semenilor săi, tradițiile, obiceiurile, nu se poate regăsi pe sine. Nu are unde să ajungă, dacă nu știe de unde a plecat și mai ales cu ce a plecat înzestrat în drumul vieții. Reușești să îți găsești propria identitate, să te cunoști pe tine, resursele tale, seva cu care te hrănești la nivel spiritual, atunci când ieși în contact cu creațiile semenilor tăi.

Opera acestora se inspiră tocmai din sentimentele trăite, întâmplări ce au schimbat destine, ce au modificat cursul vieții. Au fost create cu scop educativ, spre a fi de folos tuturor, pentru ca să se poată învăța din experiențele altora sau să se facă cunoscută viața oamenilor din diverse timpuri, în diverse ipostaze ale dezvoltării societății.

Au fost, sunt și este scris să mai fie persoane de o sensibilitate aparte, înzestrate cu darul de a „cânta” despre ce găsește ei important îndeajuns încât să fie făcut cunoscut întregii lumi. Ei au puterea de a pune pe hârtie sau pe pânză tot ce simt într-o manieră specială ca într-o aură de lumină. Pot face „din bube, mușegaiuri și noroi”, „frumuseți și prețuri noi”, după cum cu înțelepciune afirma Tudor Arghezi în crezul operei sale „Testament”.

Cred că în fiecare din noi se găsește un izvor de creație, această proprietate (dacă îi pot spune așa) se găsește în codul nostru genetic, doar că nu este exploatată la maximum. Într-o manieră științifică de redare poți spune că nu oriunde își găsește mediul propice de dezvoltare. Sunt necesare a fi îndeplinite unele condiții cum ar fi: o deosebită receptivitate la tot ce este în jur, sensibilitate, chiar o manieră proprie de vedere a lumii înconjurătoare, în plus un mediu propice exploatării unor astfel de calități. În plus, astfel de înclinații sunt descoperite și, în școală, există instituții de învățământ specializate cu pedagogi bine instruiți, care încearcă să pună în evidență aptitudinile învățăcelilor spre artă sub orice formă. Școala are o foarte mare influență, este important să se încerce să se dezvolte înclinațiile reale ale elevilor, să se pună preț pe îmbinarea teoriei cu practica, pentru că în școală se formează personalități, devii Om.

Așadar, prin cultură, din punctul meu de vedere, se reunesc toate „scelipirile” oamenilor, în truda acestora de a înțelege viața, cu toate formele ei de manifestare. Acesta este un mod de exprimare a sentimentelor încercate de oameni: admirația, revolta, frica, mândria, ura, dragostea și orice sentiment dat să fie simțit.

Este imposibil ca în fața răsăritului de soare să nu fii îndemnat de ceva din străfundul tău să faci cunoscută senzația ta de exuberanță și altora. Acest lucru îl faci cunoscut cum poți tu mai bine: prin vorbe, versuri, imagini, efectiv ai la dispoziție toate uneltele ce fac apel la simțurile omului.

Însă se poate întâmpla și contrar, să nu fii impresionat de acest răsărit pentru că poate nu te interesează. Sunt oameni care pun banii mai presus

de orice și, în cazul în care găsești o opera de artă în vilele luxoase, de cele mai multe ori este acolo doar cu scop decorativ, dovadă de snobism.

Banii nu sunt totul, nu ne conduc viața, nu guvernează acțiunile noastre.

Cred că avem nevoie de cultură, pentru a fi superiori din punct de vedere spiritual, pentru a ne deosebi de animalul care trăiește doar pentru a se hrăni și înmulți.

Adevărata iubire pentru cultură reiese din efortul fiecăruia de a restaura creațiile peste care timpul a trecut fără milă, și-a lăsat nemiloasa amprentă: degradarea. Tocmai în acest scop sunt oameni ce lucrează din greu la reconstituirea operelor de artă. În același timp este importantă și cunoașterea acestora, promovarea în medii cât mai variate a manifestărilor culturale de orice natură.

Mai avem nevoie de cultură?

Astfel, devii un om mai bun, încrezător în puterile popoului tău, lumii tale. Arta te purifică și te înobilează, dar te poate face să te simți mic în comparație cu măreția operelor artistice.

În altă ordine de idei, se pot găsi și alte răspunsuri la întrebarea „de ce cultura”, datorită diverselor sensuri ce le poate îmbrăca cuvântul cultură. Astfel se poate vorbi despre cultura păcii, spre exemplu:

Cultura păcii reprezintă valorile, atitudinile și formele de comportament care reflectă respectul

pentru viață, pentru ființele umane și demnitatea lor și pentru drepturile omului, respingerea violenței sub toate formele ei și aderarea la principiile libertății, dreptății, solidarității, toleranței și înțelegerii dintre popoare și între grupuri și indivizi.

Pentru a putea, noi și generațiile viitoare, să culegem roadele acestei culturi a păcii, trebuie să acționăm neîntârziat:

- să încurajăm educația pentru pace, drepturile omului și democrație, toleranță și înțelegere internațională;
- să protejăm și să respectăm drepturile omului, fără excepție, și să luptăm împotriva oricărei forme de discriminare;
- să promovăm principiile democratice la toate nivelele societății;
- să trăim în toleranță și solidaritate;
- să protejăm și să respectăm mediul.

În lucrarea „Sociologia-elemente introductive fundamentale” (2001), profesor doctor Radu Baltasiu subliniază importanța culturii afirmând că „Statul fără cultură devine oligarhie, adică un summum de grupări de interese, societatea „în afara culturii” devine o masă cu identitate mini-

mală, iar civilizația devine o imposibilitate istorică” (p.52).

Definirea termenului de „cultură” e o operație dificilă datorită multiplelor accepțiuni ce i s-au oferit. Alfred Kroeber și Clyde Kluckhohn în cartea „The nature of culture” (1952) identificau nu mai puțin de 163 de definiții, ceea ce l-a determinat pe un sociolog francez să vorbească de o „junglă conceptuală”.

Etimologic, conceptul de cultură, provine de la latinescul „cultura” (cultura pământului).

Profesor doctor Ioan Mihăilescu, în lucrarea „Sociologie generală” (2000), definește cultura ca fiind „ansamblul modelelor de gândire, atitudine și acțiune care caracterizează o populație sau o societate, inclusiv materializarea acestor modele în lucruri.”

Cultura e compusă din cultura nonmaterială (ideală): creații abstracte cum sunt valorile, simbolurile, normele, obiceiurile și instituțiile și din cultura materială: produsele fizice sau obiectele cum sunt vasele de argilă, computerele, monezile etc.

Relația dintre cultură și societate este una de interdependență. Legătura dintre cultură și societate este atât de puternică, încât specialiștii pun semnul egalității între ele. Totuși, prin cultură înțelegem produsele ideale și materiale ale unui grup, iar prin societate înțelegem un grup relativ autonom care se autoreproduce, ocupă același teritoriu și participă la o cultură comună. Așadar, nu există cultură în afara unei societăți și nici societate fără o anumită cultură.

Ioan Mihăilescu, în opera aproape uitată mai sus, amintește ca elemente ale culturii: simbolurile, ritul, limbajul, normele, tradițiile și valorile.

► Simbolurile sunt semne arbitrare, utilizate la nivel social pentru a desemna ceva (un obiect, o acțiune, o atitudine etc.);

► Ritul este o secvență formalizată și stereotipizată de acte săvârșite într-un context religios sau magic (H. Mendras, 1989, apoi Ioan Mihăilescu, 2000);

► Limbajul e un sistem structural la nivel social de modele sonore, cu semnificații specifice arbitrare;

► Tradițiile sunt modalități comportamentale obișnuite și practicate de multă vreme de un grup;

► Moravurile au caracter imperativ mai accentuat. Ele sunt idei, afirmații cu privire la ceea ce este drept și greșit și, în raport cu acestea, la ce este permis și interzis de întreprins în situațiile date;

► Legile sunt reguli stabilite sau întărite de un organism politic (statul) compus din persoanele cărora li se recunoaște dreptul de a folosi forța;

► Valorile sunt idei abstracte despre ceea ce este dezirabil, corect și bine să urmărească majoritatea membrilor unei societăți.

Andrei URSACHE,

Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

Bibliografie:

- Sociologia-elemente introductive fundamentale (2001) – prof. dr. Radu Baltasiu
- Sociologie generală (2000) – prof. dr. Ioan Mihăilescu

Rubrică coordonată de
prof. Elena-Roxana IRINA – CCD Neamț

Ziua orașului Roman - 632 de ani de la prima atestare documentară

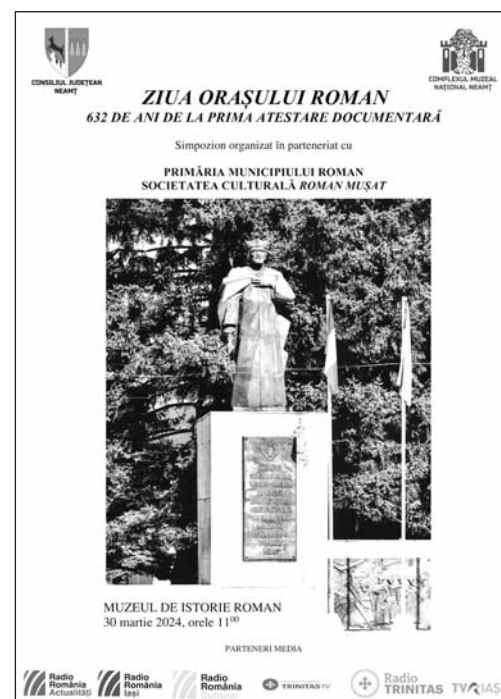
Cu ocazia împlinirii a 632 de ani de la prima atestare documentară a orașului Roman, Complexul Muzeal Național Neamț a organizat sâmbătă 30 martie 2024, la Muzeul de Istorie din Roman un simpozion dedicat acestui eveniment major pentru istoria noastră locală. În cadrul manifestării, după cuvântul de salut al organizatorilor și al autorităților locale, au fost prezentate o serie de comunicări, având ca temă generală istoria locală, cu accent în acest an pe subiecte legate de comunități și religie.

Cu rol strategic în sistemul defensiv al Moldovei medievale (fapt dovedit de existența celor două cetăți atestate), târgul Romanului a cunoscut mai ales o evoluție și o dezvoltare economică constantă, dublată de o creștere a populației în același ritm și întărită de existența unor numeroase minorități, unele dintre ele recunoscute pentru ocupația de bază reprezentată de producție și comerț (evrei, armeni, ruși lipoveni, greci); în acest context, se poate vorbi și despre mai multe religii/biserici, unele chiar legate de specificul etnic: ortodocși, mozaici, catolici, ortodocși de rit vechi.

Au fost prezentate studii și comunicări din diverse domenii ale istoriei locale (P.C. Pr. Dr. Florin Aurel Țuscanu – *Episcopia Romanului în perioada interbelică. Arhiepiscopul Ilarion Băcăoanu*, CS Dr. George-Dan Hânceanu – *Cercetări arheologice la Spitalul Precista din Roman. Rezultate preliminare*, istoric militar Sorin Grumuș – *Divizia 7 Infanterie Roman în Bătălia Moldovei din anul 1944*, Radu Kiprian, Ștefan Carpușcă – *O zi din viața rușilor lipoveni din Roman*, prof. Petru Flenchea – *Municipiul Roman: interferențe interetnice și confesionale – rușii lipoveni și rromii; mentalități în schimbare*, muzeograf Relu Butnariu –

Agricultura și creșterea animalelor din zona Roman, reflectate în colecția de etnografie a Muzeului de Istorie din Roman, muzeograf Iulia Lazăr – *Aspecte din viața cotidiană în Romanul interbelic văzute de presa vremii*, rod al muncii unor specialiști româșcani. Dar, în spiritul bunelor practici, simpozionul a beneficiat și de colaborarea unor colegi de breaslă din alte localități: Ionuț Florin Filip (București, expert UNESCO patrimoniu imaterial) – *Romanul și Bacăul în împărțirea politico-administrativă a Moldovei și României din evul mediu și până azi*, PC Pr. George Ouatu (Parohia Văleni) – *Ultimii ceasornicari ai Romanului*, muzeograf Dan Mihăilescu (Piatra-Neamț) – *Gen. Ernest Broșteanu – cavaler al Ordinului Mihai Viteazul*, Dr. Marius Alexandru Istina (C.M.J. Iulian Antonescu Bacău) – *Melchisedec Ștefănescu – istoric sau cronicar*, muzeograf Oana Maria Bălan (CMNN – Muzeul de Științe Naturale Piatra-Neamț) – *Rezervații geologice și paleontologice din județul Neamț*, Dr. Otilia Mircea (CMNN – Laboratorul de Restaurare-Conservare), CS Dr. Viorica Vasilache (Universitatea Al. I. Cuza Iași, Institutul Interdisciplinar de Cercetare, Centrul ARHEOINVEST), muzeograf Lavinia-Ana Axentioi (CMNN – Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț) – *Tipuri de degradări și deteriorări evidențiate prin tehnici neinvazive la artefacte din metal. Stări de conservare și metodologii de restaurare*, Cristinel Ștefan Tănăsă (Direcția Județeană Neamț a Arhivelor Naționale) – *Preotul Constantin Mihai și lupta împotriva regimului comunist din România*, muzeograf Daniel Sava (Muzeul Municipal Pașcani) – *Zece icoane românești din patrimoniul Muzeului Municipal Pașcani*, iar lista ar putea continua. Activitatea a fost întregită prin prezentarea a două noi apa-

riții editoriale: Eugen D. Neculau – *Rost și rânduală în satul românesc* (Iași, 2023) și Ion Măzăreanu – *Articole publicate despre Ion Ionescu*

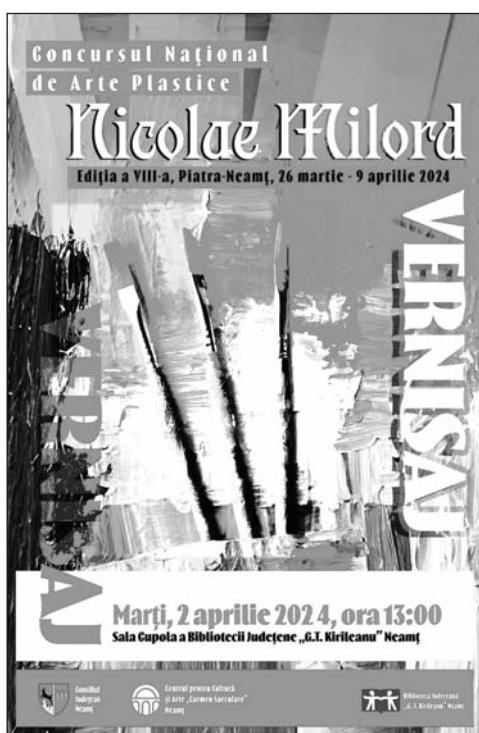
de la Brad (editura „Ion Ionescu de la Brad” Iași, 2024), prezentate de etnograful Marcel Lutic (Muzeul Municipal Pașcani), respectiv istoricul militar Sorin Grumuș.

Manifestarea s-a desfășurat în Corpul A al Muzeului de Istorie din Roman (Palatul Nervuzzi) și a beneficiat de prezența unui numeros public avizat și interesat de istoria noastră locală.

Muzeograf, Adrian CIOBANU

Premiile Concursului Național „Nicolae Milord” – 2024

La sfârșitul lunii martie, a avut loc procesul de juri-zare pentru desemnarea premiilor ediției a opta a **Concursului național de arte plastice „Nicolae Milord”**. Proiectul Centrului pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț își propune promovarea și afirmarea creațiilor elevilor școlilor de arte din țară, precum și o mai bună cunoaștere a creației pictorului pietrean Nicolae Milord, de la a cărui naștere se vor împlini, pe 11 noiembrie, 115 ani. Competiția s-a desfășurat, ca și la edițiile precedente, pe două secțiuni – grafică și pictură.

În concurs au intrat, anul acesta, artiști plastici amatori reprezentând școli de artă din întreaga țară: Botoșani, Brăila, București, Craiova, Galați, Iași, Ploiești, Satu Mare, Suceava, Târgoviște, Târgu Jiu, Târgu Mureș, Tulcea și Piatra-Neamț.

Juriul a fost compus din Emil Nicolae (critic de artă), Ștefan Potop (artist plastic, președinte al filialei Neamț a U.A.P.), Adriana Stanciu (artist plastic).

Festivitatea de premiere, organizată în parteneriat cu Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” Neamț, a avut loc, odată cu vernisajul expoziției rezultată în urma concursului, marți, 2 aprilie 2024, la Sala Cupola a Bibliotecii.

Menționând faptul că Marele Premiu nu a fost acordat la această ediție, vă prezentăm în cele ce urmează premianții:

Secțiunea pictură:

Premiul I – Ioana LIGA (Școala Populară de Arte și Meserii „Vespasian Lungu” – Brăila);

Premiul II – Daria IVAȘCU (Școala de Arte „Octav Enigărescu” – Târgoviște) * Alexandra ȚIBU (Școala Populară de Artă „Ion Irimescu” – Suceava);

Premiul III – Daniela AIOR-DĂCHIOAIE (Centrul Cultural „Dunărea de Jos” – Galați).

Secțiunea grafică:

Premiul I – Adriana BARTHA (Școala Populară de Arte – Târgu Mureș);

Premiul II – Andreea TĂTARU (Centrul Cultural „Dunărea de Jos” – Galați);

Premiul III – Mihaela COSMA (Școala Populară de Artă Piatra-Neamț).

Valentin ANDREI,
Centrul pentru Cultură și
Arte „Carmen Saeculare” Neamț

Muzeul de Artă Piatra-Neamț organizează în perioada **4 aprilie - 5 mai 2024**, expoziția de pictură *O privire în timp/In memoriam Simona Vasiliu-Chintilă (1928-2009)*.

Dedicat cu admirație și recunoștință memoriei artistei, care, prin donația sa consistentă a contribuit la constituirea colecției Muzeului de Artă Piatra-Neamț, evenimentul a avut deschiderea **joi, 4 aprilie, 2024**.

Cu o prezentare realizată de scriitorul și criticul de artă Emil Nicolae, expoziția relevă în ansamblul ei personalitatea complexă a artistei, cu o formare profesională și culturală temeinică.

Conceptul expoziției s-a concretizat într-o selecție de lucrări și obiecte personale din colecția familiei, delegat

O privire în timp/ In memoriam Simona Vasiliu-Chintilă

fiind în acest demers, Florin Petcu, director Sineva. Colecția Muzeului de Artă Piatra-Neamț completează generos proiectul expozițional cu lucrări de o valoare artistică deosebită, selectate de organizatorii proiectului.

„Sensibilă, imaginativă, ingenioasă în soluțiile ei compoziționale sau cromatice”, așa cum o descrie Eugen Schileru, Simona Vasiliu-Chintilă, s-a născut în ziua de 15 octombrie 1928, la Piatra-Neamț. Fiică a preotului și profesorului de lingvistică Vasile Vasiliu și a Lucreției Vasiliu-Mândrilă, absolvă în 1954 Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” (București), secția pictură monumentală. Om complet și avid de cunoaștere, studiază în paralel muzica, literele și filozofia. Ca artist, prin

viziunea și demersul său plastic, „respinge soluțiile expresioniste și redescoperă poezia structurilor ordonate” (Dan Grigorescu). A practicat desenul în tuș, cretă colorată, ceracolor, acuarelă, uleiul pe pânză, tempera pe lemn și tehnici mixte și a realizat ample lucrări de artă monumentală (mozaicuri, fresce) la București, Constanța, Piatra-Neamț, Tulcea.

Cu expoziții personale semnificative ca valoare artistică și o participare constantă la numeroase expoziții anuale, bienale, republicane din țară și la expoziții românești organizate peste hotare (Moscova, Atena, Sofia, Beijing, Washington și Chicago, Milano, Praga, Koln, Mexic, Alexandria, Leipzig, Paris, Torino, Roma, Helsinki, Belgrad, Tokio), Simona Vasiliu-Chintilă a fost distinsă cu importante premii, la Festivalul Tineretului de la Moscova și Bienala de la Sao Paulo. De asemenea a primit premiul UAP pentru artă decorativă.

În anul 2011, o amplă expoziție retrospectivă de pictură și grafică a fost organizată în memoria artistei la Piatra-Neamț. Arta sa revine pe simezele Muzeului de Artă unde publicul o va redescoperi ca pe o coloristă rafinată.

Muzeograf, Silvia TRĂISTARIU

Iulia Hălăucescu. Confesiuni cromatice la centenar. 1924-2024

La împlinirea a 100 de ani de la nașterea Iuliei Hălăucescu (31 martie 1924, Tarcău – 18 decembrie 2007, Piatra-Neamț), emblema culturală a orașului Piatra-Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț propune publicului expoziția „Iulia Hălăucescu. Confesiuni cromatice la centenar. 1924-2024”, un proiect organizat prin colaborarea cu Muzeul de Artă „Iulia Hălăucescu” Tarcău, Muzeul de Artă Iași, din cadrul Complexului Muzeal Național „Moldova” Iași și introducerea pentru prima dată în circuitul expozițional a valoroasei colecții particulare „Octav Olaru”. Fondatoare a colecției de artă din cadrul Muzeului Arheologic Regional Piatra-Neamț, Iulia Hălăucescu, personalitate de prim rang a artei plastice românești, a avut o meritorie contribuție, probată fidel de fondul documentar „Colecția de artă” al Complexului Muzeal Național Neamț, în crearea Muzeului de Artă Piatra-Neamț prin îmbogățirea patrimoniului cu valoroase donații și achiziții.

Complexul Muzeal Național Neamț, prin instituțiile sale, Muzeul

de Artă, Muzeul de Istorie Bicaz, Muzeul de Istorie și Arheologie și Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș”, deține în patrimoniu peste 400 de lucrări semnate de artista supranumită de criticii de artă români contemporani, „Doamna Acuarelei Românești”. În panoplia personalităților care au sporit, prin donație, patrimoniul Muzeului de Artă, Iulia Hălăucescu deține prima poziție. Noblețea gestului ne obligă la veșnică recunoștință. Proiectul expozițional omagial reprezintă astfel o încercare, sperăm reușită, de reconstituire a traseului artistic al Iuliei Hălăucescu. Dintr-un capital de peste 500 de lucrări, au fost selectate aproximativ 130, preponderent acuarele și uleiuri, abordând o tematică relevantă pentru creația artistei: Tarcăul, portrete și autoportrete, orașul vechi și nou (Piatra-Neamț), Bicalzul, călătoriile artistei (în țară și în străinătate), flori, naturi statice, compoziții, din diferite perioade de creație (1946-2002). Expoziția este structurată tematic și nu cronologic, oferindu-ne prilejul de rememorare a prolifică și fascinantei sale opere. O operă impresionantă care reprezintă „victoria creației ar-

tistice asupra timpului și morții”.

Tradiția oferă ocazia de a face o reverență artiștilor care nu mai sunt

și totodată reprezintă „un stimul indispensabil pentru metamorfoze ce ne stau în față”. Expoziția pe care instituția muzeală nemțeană o dedică memoriei unei artiste a cărei notorietate din timpul vieții se prelungește și după plecarea din această lume,

constituie o metamorfozare, pentru că Iulia Hălăucescu, ne spune criticul de artă Amelia Pavel, „face parte dintre acești artiști a căror reîntâlnire într-o expoziție permite reluarea firului unei emoții mai demult știute, dar acum în înfățișări proaspete, necunoscute”.

Și nu doar puterea de reinvențare a Doamnei Acuarelei Românești ne impresionează dar și capacitatea de a inspira generația actuală de artiști. Amintim astfel, Simpozionul Internațional de Acuarelă „Iulia Hălăucescu” de la Tarcău, o nobilă inițiativă a Fundației Mircea Titus Romanescu. Artiștii plastici contemporani duc mai departe tehnica acuarelei cultivând prin culoare memoria Iuliei Hălăucescu.

Vernisajul expoziției a avut loc duminică, 31 martie 2024, la Muzeul de Artă Piatra-Neamț, în prezența scriitorilor Grigore Ilisei și Emil Nicolae. În cadrul evenimentului a fost prezentat publicului și catalogul care însoțește expoziția. Expoziția va putea fi vizitată în perioada 31 martie-31 august 2024. (Comunicat – Complexul Muzeal Național Neamț)

Red.

Sestri Art Gallery: Spectacol floral – „Grădina mea secretă” (III)

La Sestri Art Gallery (str. Borzogheanu, nr. 4), s-a deschis, vineri, 29 martie, o expoziție colectivă plină de lumină și culoare surprinsă de penelul unor tineri artiști talentați, membri ai Asociației Culturale „Arte.Ro” și ai Cercului de pictură II din cadrul Palatului Copiilor Piatra-Neamț.

Pasiunea unor elevi, pasiunea Cristinei Petrariu, profesoara lor, care a știut să le descopere minunatele însușiri artistice, exprimă miraculosul univers pe care-l poartă în ei înșiși. Intitulată „Gră-

dina mea secretă” (III), reuniunea plastică evidențiază nu doar simțul de observație ori imaginația decorativă, ci și plăcerea de a armoniza culorile descoperite în mirifica lume a florilor. În plus, se distinge o preferință aparte pentru suprafețele minuțios pictate.

„«Grădina mea secretă» este un proiect mai amplu, care a ajuns la cea de-a treia întâlnire cu publicul pietrean, amator de arte plastice. De regulă, fiecare «grădină» cuprinde lucrări de pictură, desen sau fotografie, în care natura e la ea acasă.

Alcătuată din 45 de magnolii, crini, orhidee, bujori, flori de hibiscus, cireși înfloriți, ghiociei, narcise, iriși, trandafiri, nuferi și flori de bumbac, această a treia grădină reprezintă expresia amplă a unor viziuni originale, a unor tehnici artistice diverse și a conceptelor despre spectacolul naturii oferit de elevii mei talentați și hamici.

Cel mai mic expozant are 8 ani, iar cel mai mare, 19. Toți sunt pasionați de desen, de pictură, de artele vizuale în general, și toți sunt mari iubitori de natură. Florile reprezentate de ei sunt ba suave,

In memoriam – Gheorghe DIACONU (Pif)

Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț a organizat în perioada 10-26 aprilie 2024, în Sala Cupola, expoziția de pictură dedicată memoriei artistului plastic Gheorghe Diaconu (Pif, GDia), la 80 de ani de la naștere, în cadrul proiectului „Să cunoaștem istoria județului prin memoria comunității. Oameni, locuri, fapte”.

Lucrările provin din colecția familiei și din colecția particulară Lucian Gogu-Craiu. Vernisajul a avut loc chiar în ziua în care apreciatul artist ar fi împlinit 80 de ani, luni, 22 aprilie 2024.

Invitații speciali ai manifestării au fost criticul de artă Lucian Strochi, pictorul Dumitru Bezem, preotul Dumitru Pantalon și cantautorul George Liliac (chitară, voce).

Întâlnirea a fost moderată de prof. Mihaela Mereuță, managerul bibliotecii.

„Crezul meu artistic pe care-l promovez și la Școala Populară de Artă este și crezul pe care-l practic și-n pictură. Adică, am o legătură cu arta tradițională românească. Poate că e greu de înțeles, în zilele noastre, ce înseamnă tradiția. Se investește foarte mult în tradiție, totul se mizează pe arta meșteșugărească tradițională, dar se uită că tradiție există și-n pictură. Adică,

avem niște rădăcini românești în pictură, pe care trebuie să le urmăm. Și-n pictură, trebuie să urmăm tradiția românească, care a fost inițiată de Grigorescu și se poate încheia cu Baba și Ciucurencu”, spunea artistul.

Gheorghe Diaconu (Pif)

S-a născut la 22 aprilie 1944, la Galda de Jos, județul Alba. A absolvit Facultatea de Arte Plastice din Iași, promoția 1964, la clasa profesorului Alexandru Podoleanu. A devenit membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România (UAP) din anul 1991, iar în perioada 1993-1996 a fost președinte al filialei acesteia din Neamț.

A debutat în 1972, într-o expoziție organizată la Teatrul Tineretului, iar apoi are numeroase participări la expoziții colective și tabere de creație. Este laureat al Premiului „George Apostu” al Săloanelor Moldovei Bacău-Chișinău (1999).

Tehnicile cele mai utilizate au fost grafica, pictura în ulei, fresca religioasă, iconografia, arta decorativă și ambientală.

Începând din anul 1973, a avut numeroase expoziții personale: Teatrul Tineretului Piatra-Neamț (în 6 martie 1975, la premiera spectacolului „Matca”, la vernisaj fiind prezent chiar Marin Sorescu,

în dubla sa calitate de autor și regizor al spectacolului), Galeriile de

Artă din Piatra-Neamț, Muzeul de Artă, Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț, Casa Cărții. Apoi, a expus la Roanne și Charlieu (Franța), în 1992; Valencia și Peniscola (Spania), Veneția și Milano (Italia), în 2000; la Nazaret, Ashdod și Ierusalim (Israel), în 2002; la Sidney (Australia), în 2004. După revenirea din Australia, Gheorghe Diaconu a organizat, în anul 2005, trei expoziții de amploare: „Atenție, canguri!” și „Ștefan cel Mare și Sfânt – 501”, la Galeriile „Lascăr Vorel”, precum și „Bijuterii plastice”, la mezaninul Grand Hotel Ceahlău.

Gheorghe Diaconu a părăsit această lume la 19 martie 2008, la vârsta de 64 de ani. În 2009, i s-au organizat două expoziții comemorative la Galeriile de Artă „Lascăr Vorel” Piatra-Neamț și la Muzeul de Artă Bacău.

Referințe critice

„Gh. Diaconu nu vânează pitorescul și nu pictează decât atunci când are ceva de spus. E un meditativ de alambicată frământare pentru găsirea mijloacelor unei cât mai exacte expresii a gândului” – criticul de artă **Aurel Leon**.

„La el, a fi mereu altfel era înscris în codul genetic. Așadar, o versatilitate amuzantă îi refuza așezarea într-o formulă, chiar dacă aceasta poartă numele glorios de stil” – criticul de artă **Valentin Ciucă**.

„Concittadinul nostru, GDia, cum îi place să-și semneze lucrările... a dovedit că a parcurs un drum ascendent, că și-a creat o manieră personală, exprimându-se viguros și limpede și că, în transpunerea artistică a realităților de la noi sau a celor străine nouă, a știut întotdeauna să releve, sau măcar să sugereze, sensurile esențiale și profunde ale existenței umane” – prof. **Gheorghe Bungez**. (*Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț*)

Sestri Art Gallery: Spectacol floral – „Grădina mea secretă” (III)

firave, efemere, ba vigoase, sălbatice, carnasiere. Fiecare a pictat cu forța și sensibilitatea proprie. În privința tehnicii, fiecare a abordat ce i s-a potrivit mai bine: tuș, tempera, guașă, acrilic, tehnici mixte. Suprafața circulară a pânzei, a fost, pentru fiecare mic artist, un spațiu al exprimării libere în care armonia cromatică, forma, volumele și precizia detaliilor au constituit repere importante ale procesului creativ.

În ciuda a ceea ce s-ar putea înțelege, la o primă vedere, «florile» din grădina mea secretă nu au nevoie doar de apă și de soare, ca să crească și să se dezvolte. Ele au nevoie de cunoaștere, de empatie și de har, căci doar așa vor da rod, peste ani, când vor ajunge, poate, niște mari artiști plastici”, a subliniat profesoara Cristina Petrariu.

Tinerii artiști (Doru Andrei Aaxiniei, Irina Aelenei, Bianca Agoroaei, Miruna Ilinca Anghel, Ana Maria Apopei, Teodora Apopei, Sabina Baciu, Maria Natalie Bliju Corbu, Ștefania Călin, Ana Maria Chifu, Melania Chifu, Vlad Ciocan, Casia Rânjă Ciobotă, Ilaria Corobanea, Alice Gabriela Dascălu, Ri-

cardo Dăscăliței, Miriam Dodoșel, Elena Dogariu, Ana Maria Lupescu, Adrian Macovei, Maria Jennyfer Mancaș, Paula Mitocaru, Maia Andreea Morțe, Florin Nistor, Bianca Maria Patrichi, Ilinca Pinte, Ania Ioana Pizza, Alexandra Postolică, Nectaria Romila, Ariana Maria Scurtu, Sofia Socea, Paula Spătăreanu, Denisa Stoleru, Maria Ștefan, Teodora Ștefan, Maria Ungureanu, Iustina Vieru și Letiția Vlaicu) evocă o lume familiară lor, printr-un limbaj artistic care, în principal, vine din sinceritate, din pasiune adevărată.

„Bun venit într-un univers floral rafinat, divers, surprinzător și viu cromatic! De cum intri în galerie te întâmpină un roșu bogat, deschis în valențe impresioniste, discret îmbogățit de căldura auriului. Apoi, revii la cele două lucrări grafice, tăcute parcă, ce ascund o bogăție de linii ce contrastează cu tăcerea din albul florilor. Contrastul complementar al stânjelului purpuriu auriu îți poartă privirea printre petalele catifelate ce corespunde prin strălucirea auriului cu o alta catifelată mângâiere. Apoi, rămâi uimit, chemat fiind de vioiciunea corurilor, a formelor, a ritmului din flori. Pentru ca, întoarcându-te, să tresălți spre un alt registru floral, pătrunzător și realist redat, vesel și frumos. Apoi, te lași purtat de adieri delicate și bine redade încât simți frăgezimea, parfumul, lumina ce transpare prin petale.

Această expoziție unitară, bine așezată în culoare și formă îți inundă sufletul cu frumusețe și ai vrea parcă să rămâi prezent în acest moment al înfloririi prin artă.

Și pentru că tot suntem la capitolul aprecierilor, doresc să îmi prezint distinsa considerație pentru artista Luminița Mamina, cea care a expus câteva lucrări la parter. Sunt 6 lucrări bine încheiate, bine compuse și curat redade prin care se poate citi cu ușurință frumusețea interioară, profunzimea cu care a fost simțit subiectul, migala și măiestria redării. Felicitări tuturor!”, a spus dr. Ecaterina Ganea, curatorul expoziției.

Evenimentul a fost întregit de microcitalul susținut la chitară și voce de Cristian Piron, profesor la Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamț. (*Violeta MOȘU*)

Cronica unei generații de dascăli (V)

(urmărire din numărul trecut)

” Stângul, dreptul, stângul, dreptul; acum cântați! 1, 2, 3 și ... „Noi suntem mândria țării ... „ Acestea au fost primele comenzi ale ofițerului care răspundea de instrucția noastră militară.

Era pe la jumătatea lunii mai (1954), în primul nostru an de facultate.

Coloana era formată din cca 30 de studenți, câte 4 în rând.

Îmbrăcate în rochii sau fuste și bluze, încălțate cu sandale sau cu pantofi, poate și cu tocuri, mășșăluam pe Copou în sus, apoi la stânga, până într-o poiană, unde erau instalate panourile de tragere.

Ineditul coloanei și cadența noastră pe carosabil stârnea râsul celor de pe trotuar, care ne și aplaudau.

Ajunse la locul tragerii, ne-a fost dat armamentul. La mine a ajuns o pușcă mare, grea, cred că era de pe vremea Războiului de Independență.

După ce am fost instruite și aliniate, ofițerul a strigat: „Desfaceți picioarele!” (adică la trepid). O colegă care, probabil, n-a fost atentă la toate explicațiile, și-a desfăcut picioarele cât a putut de mult. Ofițerul s-a înroșit, a făcut fețe-fețe. Pe noi ne pufnea râsul.

La comanda „Ochiți!”, din reculul armelor, mai multe am căzut pe spate, în poziții cât se poate de caraghioase. Așa cum am menționat mai sus, nu aveam echipament adecvat. Una din colege a și țipat tare când a tras cu pușca.

Doar vreo 5 gloanțe au ajuns pe panou, celelalte s-au risipit departe de „inamic”.

Când a comandat „Rupeți rându-rile!” se citea disperarea pe fața lui.

Era tânăr, chipș și poate instruia pentru prima dată niște fete de 18-19 ani.

Băieții făceau instrucție militară o zi pe săptămână, în timpul anului,

în Iași și o lună în vacanța de vară în alte locații. Din convocările de o lună, colegii mei au amintiri mai colorate.

Câțiva povestesc că la una din convocări (1956) erau încartiruiți în

dadă prin centrul localității, în urma unei sacale trasă de un cal. Luasem și apa cu noi, pentru că la Cotul Ciorii (cam la 10 km de pădure) unde urma să executăm tragerile, nu era apă. Din

dr. Iulian Popescu, decan al Facultății de Litere la data întâlnirii noastre.

Ne-au mai onorat cu prezența și ne-au vorbit: dl. rector al Universității prof. univ. dr. Dumitru Oprea (în funcție la data întâlnirii noastre), profesorii din vremea studenției: domnii Gavril Istrate, decanul nostru, Constantin Ciopraga și Alexandru Andriescu.

Ne-a impresionat și ne-am simțit mândri ascultând cuvântul domnului rector Dumitru Oprea: „Faptul că misiunea noastră, aceea de a uni oameni prin știință și cultură, a devenit și scopul fiecăruia dintre dumneavoastră ne face și vă face cinste.

În cei 50 de ani care s-au scurs, ați onorat numele universității ieșene de unde ați pornit. Ca dascăli, oameni de cultură, directori de școli sau licee, jurnaliști, figuri publice, ați îmbobilit Iașul și locurile prin care ați trecut.” pg.9 (Am citat un fragment).

Așa cum a precizat dl decan Iulian Popescu, noi, pe cât a fost posibil, am ținut legătura de-a lungul anilor și ne-am întâlnit mereu, pe la început, din zece în zece ani: la 10, 20, 30, 40 de ani, apoi, la 5 ani – 45, 50 și 55 ani, când am fost puțini, cca. 20, iar la 60 de ani, doar câțiva.

În anul semicentenar 2007, până la data întâlnirii, eram în viață 58, din cei 90 de absolvenți.

Cu acest prilej, colega noastră, Rodica Radu Rășcanu, a făcut o scurtă prezentare a promoției noastre, a condiției de studenți, a activității profesionale și extraprofesionale...

La scurt timp, după această întâlnire, Rodica, cea care a fost sufletul acestor întâlniri, împreună cu Vasile Filip, ne-au părăsit, trecând în lumea umbrelor. În finalul acestor însemnări, redau un fragment din cuvântul prof. Constantin Ciopraga:

(continuare în numărul viitor)

Elena DIDOIU

„Noi suntem mândria țării”

pădurea Cilibia de lângă Buzău. Se adăposteau „sub pământ” în niște bordeie, iar instrucția o făceau sub un soare arzător. Paturile erau niște ridicături de pământ iar în loc de saltele, dormeau pe paie. Drept lenjerie aveau doar pături și acelea uzate și găurite. Ploaia pătrundea printre scândurile acoperișului, încât se umpleau bordeiele cu apă iar „saltelele” se prefăceau în plute.

Despre aceeași convocare, un coleg mai relatează: «Comandantul plutonului nostru era căpitanul Mănăilă, un zdrahon de țigan, cu puține „clase”, care se lăuda mereu cu cele 17-18 logodnice ale sale».

Povestea pitoresc și noi, când nu ne ardea de instrucție (dar când ne ardea?) îl rugam să reia povestea de la logodnica nr. 9 sau 10, la care rămăsese ieri...

Dar «lecțiile lui despre bomba atomică și efectele ei!

– Bă, voi știți ce e aia bomba atomică?

– Nu! răspundeam noi într-un glas, de unde să știm? Când dă o bombă atomică, zboară atomii pă câmp, mă!

– Ehei, izbucnea din toate părțile această interjecție, care, pentru bietul căpitan, o fi însemnat probabil, uimire, admirație, extaz...

Și pentru că totul a fost înțeles, nu mai era nevoie de „fixare”... se putea trece la logodnica nr. 9»

Mai povestește: «Tot la Cilibia am trăit cele mai frumoase momente din viața mea de soldat.

Închipuiți-vă ziua în care o droaie de „ostași” mergeau în deban-

mijlocul plutonului se aude deodată vocea comandantului:

„– Cântă plutonul?”

„– Da, răspund băieții. De pe sacaua pe care o „călărea” subsemnatul, veneau primele provocări muzicale:

„Mi-o zăs mama că mi-o da...” și plutonul: „Văleleu, văleleu ...”

eu: „zestre când m-oi mărita” – „Văleu, văleu, văleleu”. Și tot așa, până se terminau versurile cântecului (preluat și prelucrat din repertoriul Mariei Tănase).

Ieșeau la stradă copiii, femeii, bărbații, lătrau câinii, toți salutând pe vajnicii luptători.» Aurel Gheorghiuță, pg. 260-261.

Popasuri pe marginea timpului După 20 de ani

«O promoție care își sărbătorește semicentenarul este un fapt remarcabil, în primul rând, prin durată raporturilor sufletești care au menținut atâta amar de vreme coerența grupului. Puțini sunt cei care, la cincizeci de ani de la absolvirea facultății, se mai întâlnesc, spre a retrăi, fie doar pentru câteva ore, atmosfera specifică anilor petrecuți în amfiteatrele academice, omagiind astfel și instituția în care s-au format.

Actualul corp profesoral al Facultății de Litere salută cu deosebită considerație această comunitate de intelectuali valoroși, aduce omagiul său celor ce nu mai sunt, iar celor care sunt le urează din toată inima „LA MULȚI ANI!”, pg.11.

Am extras din salutul prof. univ.

A plecat dintre noi profesorul Leonid Ciobanu

Leonid Ciobanu, unul dintre profesorii emblematici ai Liceului de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamț, a pierdut pe 31 martie lupta cu viața, după o grea suferință. Anunțul decesului a fost făcut de **profesorul Radu Marius Moroșanu**, fostul său elev.

„Cu durere în suflet vă anunț că un alt pedagog de-al meu a încetat din viață. Unul dintre cei mai preferați, cel care m-a încurajat să pun în valoare și să îmi dezvolt talentul. Până în ziua de astăzi îmi este model în interacțiunea cu elevii mei. Mereu a știut să vorbească blând și cu înțelepciune, dar a știut să fie categoric când a fost nevoie. Rămas bun, domnule Leonid Ciobanu!

Vă voi aprecia mereu optimismul dumneavoastră pe care l-ați avut chiar și din ultima dumneavoastră perioadă mai grea din viață.

Respectele mele pentru cine ați fost! Sunt omul de astăzi și datorită dumneavoastră!”

Și violonista **Sara Stroici** a transmis un mesaj emoționant: „O pierdere imensă pentru cultura muzicală a județului Neamț. S-a stins domnul profesor Leonid Ciobanu.

L-am apreciat mereu pentru vastele cunoștințe muzicale pe care ni le împărtășea cu un stil unic, pentru dragostea sa pentru folclorul pur, pentru talentul de a atrage elevii spre muzică, pentru răbdare și pentru smerenie. A fost unul dintre cei mai hăruiți pedagogi

ai Liceului de Arte «Victor Brauner». Dumnezeu să întărească familia îndoliată!”

„Sunt oameni pe care îi port în suflet pentru că nu aș fi fost omul de azi dacă nu i-aș fi cunoscut. Prin contribuția lor la formarea mea ca muzician și ca om, vor fi nemuritori în amintirile mele și în sufletul meu. Am aflat cu tristețe că domnul profesor Leonid Ciobanu a încetat din viață. Tainele saxofonului, de la dânsul le-am aflat iar acum dau mai departe ceea ce am învățat cu aceeași blândețe pe care și dânsul a avut-o.

Dumnezeu să îl odihnească în pace!”, a menționat și profesoara **Sânziana Elena Ailenei**.

Condoleanțe familiei îndoliată! Dumnezeu să-l odihnească în Lumină!

Violeta MOȘU

Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” și Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” Cuj-Napoca, Extensia Piatra-Neamț, au reluat recent șirul recitalurilor din cadrul Stagiunii muzicale curente. Astfel, miercuri 3 aprilie 2024, la Sala Cupola a Bibliotecii județene „G. T. Kirileanu” Neamț, melomanii au avut prilejul unei noi întâlniri cu „Duo MELOS”, formație camerală compusă din Titus Flueraș (vioară) și Constantin Andrei (chitară). Programul muzical a cuprins lucrări de Napoléon Coste, Niccolò Paganini, Maximo Diego Pujol.

Titus Flueraș este conferențiar universitar doctor la catedra de vioară a Academiei Naționale de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca. Absolvent al școlii de vioară clujene, Liceul de Muzică „Sigismund Toduță” (1991), și-a continuat studiile la Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” și cursurile de Master, la clasa maestrului Ștefan Ruha.

A obținut numeroase premii la concursuri de vioară, naționale cât și internaționale, a susținut concerte și recitaluri în țară și în Franța, Italia, Olanda, Austria, Spania, Belgia, Ungaria, Africa de Sud, iar în anul 2009 a fost singurul român câștigător al selecției mondiale pentru Orchestra simfonică YouTube din cei peste 3000 de candidați. Mai mult, a fost desemnat concert-maestrul Orchestrei

simfonice YouTube și concertează cu aceasta la New York, în celebra sală „Carnegie Hall”.

Constantin Andrei este conferențiar universitar doctor la cate-

festivaluri și concursuri de chitară din țară și, de asemenea, este invitat să susțină recitaluri și cursuri de măiestrie în Franța, Italia, Germania, Austria, Spania, Belgia și Serbia.

Festivalului Național de Chitară Clasică, în octombrie 2003, iar din 2005 – Festivalul Internațional de Chitară „Transilvania”, al cărui inițiator și director artistic este.

Valentin ANDREI,
Centrul pentru Cultură și
Arte „Carmen Saeculare”
Neamț

CUVÂNTUL SPECTATORULUI:

O seară învăluită în muzica seninului, cu ritmuri și cantilene rare! Artiști speciali, unici și atât de dedicați poeziei sunetelor!

„Duo melos”, vioară/ chitară în interpretarea distinșilor colegi Constantin Andrei și Titus Flueraș a conturat un tablou rafinat și atât de familial în tonuri discrete și convingătoare, calde și cuceritoare ale unor lucrări atât de selecte, rar auzite, ba chiar în primă audiere în spațiul românesc! Un melanj de culori și mișcări ce au purtat încărcătura unei interpretări prețioase încât spectatorii nu au putut părăsi locurile pentru a pleca la final! Rămăsesem cu toții, așezați într-o extaziată uimire ce a oprit mersul timpului într-un anotimp creator! Câtă naturaleză și strângere laolaltă de sentiment!

Mulțumim artiștilor dragi!
Muzica serii acasă! Felicitări!

Gabriela PEPELEA

În stagiunea muzicală 2023-2024, Recital cameral „Duo Melos”

dra de chitară a Academiei Naționale de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca și a Extensiei Piatra-Neamț. Are un palmares bogat, participând la diverse manifestări artistice atât în țară cât și peste hotare, cum ar fi: Festivalul de chitară clasică de la Sinaia (1983-1990) sau „Primăvara Muzicală” de la Praga (1990).

Are o discografie bogată și a câștigat numeroase premii la festivaluri și concursuri. Începând cu anul 1990, este prezent în juriul unor prestigioase

Numele său mai este legat și de înființarea la Cluj-Napoca a

ACADEMIA Națională de MUZICĂ Gheorghe Dima Cluj-Napoca,
EXTENSIA Piatra-Neamț
Consiliul Județean Neamț
Centrul pentru Cultură și Arte Carmen Saeculare Neamț
Biblioteca Județeană G.T. Kirileanu Neamț

Miercuri, 3 aprilie 2024, ora 17.00
Biblioteca Județeană G.T. Kirileanu Neamț

CONCERT CAMERAL
Duo Melos

TITUS FLUERAȘ CONSTANTIN ANDREI
vioară chitară

în program lucrări de:
N. Coste, N. Paganini, M. D. Pujol

stagiunea artistică 2023 - 2024

SUMAR

Valentin ANDREI – Premiile Concursului Național „Nicolae Milord” – 2024 (pag. 19) * În stagiunea muzicală 2023-2024, Recital cameral „Duo Melos” (pag. 23)

Angelina BEGU – Natalia Morari, în topul celor mai buni pedagogi din lume (pag. 12)

Biblioteca Județeană G.T.K. – Expoziția de artă decorativă „În lumea mea” (pag. 15) * In memoriam – Gheorghe DIACONU (Pif) (pag. 21)

Gheorghe BRÂNZEI – REMEMBER Camil Petrescu • 130 de ani de la nașterea scriitorului (pag. 8-9)

Gianina BURUIANĂ – Ecouri optimiste din activitatea sindicală • Interviu cu dl Ionel Hociung – președinte al Sindicatului din Învățământ Neamț (pag. 1-2) * Proiectele Erasmus+ – instrumente pentru a dobândi un sens mai corect al apartenenței europene • Interviu cu Florin Manole – manager al firmei Universal Mobility (Spania) (pag. 6-7) * Spectacolul și Regia de operă – Lansare de carte – lector univ. dr. Ligia Ghilea Nichitean (pag. 10) * Valențe educative ale marilor muzee (VII) Sagrada Familia – Barcelona (pag. 11) * Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” – Proiectele Erasmus+ înseamnă pași către o carieră stabilă (pag. 17)

Cristina CATEREV – Scriitorii basarabeni ai Unirii (Scrisori din Basarabia) (Pag. 14)

Adrian CIOBANU – Ziua orașului Roman - 632 de ani de la prima atestare documentară (pag. 19)

Monica COSTEA – Proiectul Un Stradivarius în școli, la Colegiul Național „Petru Rareș” (pag. 14-15)

Elena DIDOIU – Cronica unei generații de dascăli (V) „Noi suntem mândria țării” (pag. 22)

Mihai FLOROIA – Proiectul Erasmus+ 2022-1-RO01-KA121-

VET-000054830, oportunitate pentru formarea profesională a cadrelor didactice și elevilor (pag. 16)

Jon FOSSE – Mesajul Internațional pentru Ziua Mondială a Teatrului 2024 (pag. 24)

Eusebiu LEHENE – Gânduri pentru „Apostolul” (pag. 4)

Violeta MOȘU – Sestri Art Gallery: Spectacol floral – „Grădina mea secretă” (III) (pag. 20-21) * A plecat dintre noi profesorul Leonid Ciobanu (pag. 22)

Grigoruță ONICIUC – Premiul I pentru elevii de la „Petru Rareș”, la National Space Society Space Settlement (pag. 9)

Red. – CALENDAR - aprilie 2024 (pag. 5) * CALENDAR - mai 2024 (pag. 7) * Colaborarea cu România în domeniile educației și cercetării, pe agenda Ministerului Educației și Cercetării din Republica Moldova (pag. 12) * Prof. Tatiana Popa, din nou în top Edruptor (pag. 13) * Iulia Hălăușescu. Confesiuni cromatice la centenar: 1924-2024 (pag. 20) * Ne-a părăsit actorul CONSTANTIN COJOCARU (pag. 24)

Ramona-Mihaela ROȘU – Sărbătoarea revistei APOSTOLUL (pag. 1, 2, 3, 4, 5)

Ana STRUȚĂ – In memoriam: Ion ALDEA-TEODOROVICI - 70 de ani de la naștere (pag. 13)

Mihai ȘURUBARU – Numele Școlii Gimnaziale Nr. 2 din Piatra-Neamț (pag. 16-17)

Constantin TOMȘA – Rememorări nemțene - Aprilie 2024 (pag. 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Silvia TRĂISTARIU – O privire în timp/ In memoriam Simona Vasiliu-Chintilă (pag. 20)

Andrei URSACHE – Mai avem nevoie de cultură? (pag. 18)

Mircea ZAHARIA – O carte de căpătâi: Adrian-Pavel Sandovici LI-CEUL „PETRU RAREȘ” PIATRA-NEAMȚ – O ISTORIE DE 150 DE ANI (pag. 1-15)

Z iua Mondială a Teatrului a fost inițiată în 1961 de Institutul Internațional de Teatru ITI, și promovată, astăzi, de Organizația Mondială pentru Artele Spectacolului.

Este sărbătorită anual pe 27 martie de către Centrele ITI și comunitatea internațională de teatru. Pentru a marca această ocazie, sunt organizate diverse evenimente de teatru naționale și internaționale.

Unul dintre cele mai importante din acestea este difuzarea Mesajului Zilei Mondiale a Teatrului prin care, la invitația ITI, o figură de talie mondială își împărtășește reflecțiile asupra temei Teatrului și Culturii Păcii. Primul mesaj al Zilei Mondiale a Teatrului a fost scris de Jean Cocteau în 1962.

Autorul Mesajului Internațional pentru Ziua Mondială a Teatrului 2024 este Jon Fosse, scriitor și dramaturg norvegian. Cum Teatrul Tineretului se detașează de orice eveniment tradițional, ne facem o datorie de onoare din a reproduce acest mesaj mondial. (*Red.*)

Arta este pace

Fiecare persoană este unică și, totuși, la fel ca oricare altă persoană. Înfățișarea noastră vizibilă, exterioară este, firește, diferită de a oricui altcuiva – până aici, totul e clar –, dar există în același timp, înăuntrul fiecăruia dintre noi, ceva care aparține numai și numai acelei persoane, ceva care este doar acea persoană anume. Putem numi acest ceva spirit; sau suflet. Sau putem decide să nu-l definim prin cuvinte și să-l lășăm să existe în liniște.

Dar, deși suntem diferiți unul de celălalt, totodată suntem și la

fel. Oamenii din orice parte a lumii sunt fundamental asemănători, indiferent de limba pe care o vorbim, indiferent ce culoare de piele sau ce culoare de păr avem.

Asta poate fi oarecum paradoxal: faptul că suntem total asemă-

și, în alt sens, caracteristicile individuale ale fiecărui grup de oameni, de pildă ale fiecărei națiuni.

Și face asta nu nivelând diferențele și reducându-le la un numitor comun, ci, dimpotrivă, arătându-ne ceea ce este diferit de

Mesajul Internațional pentru Ziua Mondială a Teatrului 2024

Jon FOSSE

noi, ceea ce e străin sau altfel. Orice artă bună conține exact asta: ceva străin, ceva ce nu putem înțelege pe de-a-ntregul, dar pe care totuși, într-un fel, îl înțelegem. Conține un mister, ca să zic așa. Ceva ce ne fascinează și ne împinge dincolo de propriile noastre limite – și, făcând asta, creează transcendența pe care orice artă o conține și către care, totodată, ne con-

duce.

Nu cunosc un mod mai bun de a aduce laolaltă contrariile. Este exact inversul a ceea ce fac conflictele violente pe care le vedem prea adesea în lume și care stimulează tentația distructivă de a anihila orice este străin, orice este unic și diferit, folosind deseori cele mai monstruoase invenții pe care ni le-a pus la dispoziție tehnologia.

E terorism în lume. E război. Pentru că oamenii au și o latură animalică, guvernată de instinctul de a-l percepe pe celălalt, pe străin, nu ca pe un mister fascinant, ci ca pe o amenințare la adresa propriei existențe.

În felul acesta unicitatea – diferențele pe care le putem vedea cu toții – dispare, lăsând în urma ei o uniformitate în care orice este diferit devine o amenințare ce trebuie eradicată. Ceea ce este văzut din afară ca o diferență, de pildă în privința religiilor sau a ideologiilor politice, devine ceva ce trebuie să fie înfrânt și nimic.

Războiul este o agresiune împotriva a ceea ce se află în adâncul nostru, al tuturor, împotriva aceluia ceva unic. Și este totodată o agresiune împotriva artei, împotriva a ceea ce se află în adâncul oricărei arte.

Am vorbit aici despre artă în general, și nu în mod special despre teatru, dar asta pentru că, așa cum am spus, orice artă bună, în adâncurile ei, se ocupă de același lucru: ia ceea ce este absolut unic, absolut specific și îl face să devină universal. Unește particularul cu universalul pentru a-l exprima într-un fel artistic: nu eliminându-i specificitatea, ci reliefând această specificitate, lăsând ceea ce este străin și nefamiliar să strălucească din plin.

Războiul și arta sunt opuse, pur și simplu, la fel cum sunt opuse războiul și pacea. Arta este pace.

Jon FOSSE,

Scriitor și dramaturg norvegian

(N. R. – Jon Fosse este un renumit scriitor norvegian, născut în anul 1959, cunoscut pentru vasta sa operă cuprinzând piese, romane, culegeri de versuri, eseuri, cărți pentru copii și traduceri. Este unul dintre cei mai jucați dramaturgi din lume, iar în anul 2023 a obținut Premiul Nobel pentru Literatură. (Vezi revista *APOSTOLUL*, nr. 266, nov. 2023)

Ne-a părăsit actorul CONSTANTIN COJOCARU

(6 mai 1945 – 13 aprilie 2024)

Țacă, cum i se spunea încă de la admiterea la Institutul de Teatru, avea o candoare în privire și o smerenie plină de bucurie în purtare... Constantin Cojocaru vorbea curat, cu drag despre tot și toate. Despre oameni, întâmplări. De-o stăruință și de-o răbdare cum nu multora ne este dat să întâlnim. Un actor inteligent și plin de umor. Cu siguranță, unul dintre cei mai importanți actori care au debutat la TT (vezi revista „Apostolul” nr. 197, martie 2017), o personalitate pe care teatrului românesc îi va fi greu să o uite. (*Red.*)

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămint Neamț, Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999) și Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei

● martie, 1999: Florin Florescu, Ștefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitrița Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor-șef (zahariamircia@gmail.com), Gianina BURUIANĂ – redactor-șef adjunct (gianina_buruiana@yahoo.com), Angelina BEGU – redactor-șef adjunct (Chișinău) (angelinabegu@gmail.com), Violeta MÔȘU, Mihai FLOROAI, Ramona-Mihaela ROȘU, Luminița FELEA – secretară, Dorian RADU – DTP, Dorin DAVIDEANU – editor online.

ISSN - 1582-3121

Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.
Tel/fax:
0233.22.53.32
revista_apostolul@yahoo.com